

**RESULTATEN VAN BROEDVOGELINVENTARISATIES IN
BINNEN- EN BUITENDIJKSE TERREINEN
VAN NATUURMONUMENTEN BIJ
RIVIER DE EEM IN 2012**

**RESULTATEN VAN BROEDVOGELINVENTARISATIES IN
BINNEN- EN BUITENDIJKSE TERREINEN
VAN NATUURMONUMENTEN BIJ
RIVIER DE EEM IN 2012**

Marc van Houten

VOGELWERKGROEP HET GOOI EN OMSTREKEN
Hilversum, 2012

Uitgave: 210

‘Wij beleven veel genot, en ontlene levensvreugde,
aan het bekijken en onderzoeken van vogels.’

Rob Bijlsma
Mijn roofvogels
2012

INHOUD

Blz.

	SAMENVATTING	
1	INLEIDING	13
2	OPPERVLAKTE, TERREINBESCHRIJVING EN BEHEER	13
	2.1 Buitenvaart Noord	13
	2.2 Buitenvaart Zuid	13
	2.3 Zwarte Noord	14
	2.4 Bruggematen	14
	2.5 Wolkenberg	14
3	METHODE	16
4	WEERSOMSTANDIGHEDEN	17
5	RESULTATEN	17
	5.1 Buitenvaart Noord	17
	5.1.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten	17
	5.1.2 Waarnemingen van niet-broedvogels	18
	5.1.3 Andere waarnemingen	19
	5.2 Buitenvaart Zuid	19
	5.2.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten	19
	5.2.2 Waarnemingen van niet-broedvogels	21
	5.2.3 Andere waarnemingen	24
	5.3 Zwarte Noord	24
	5.3.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten	24
	5.3.2 Waarnemingen van niet-broedvogels	25
	5.3.3 Andere waarnemingen	26
	5.4 Bruggematen	26
	5.4.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten	27
	5.4.2 Waarnemingen van niet-broedvogels	28
	5.4.3 Andere waarnemingen	28
	5.5 Wolkenberg	28
	5.5.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten	28
	5.5.2 Waarnemingen van niet-broedvogels	29
	5.5.3 Andere waarnemingen	30
6	DANKZEGGING	30
7	GERAADPLEEGDE LITERATUUR	31

BIJLAGEN

- Bijlage 1 Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Noord in 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003 en 2002.
- Bijlage 2 Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Zuid in 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006 en 2005.
- Bijlage 3 Soorten en territoria van broedvogels van de Zwarte Noord in 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007 en 2006.
- Bijlage 4 Soorten en territoria van broedvogels van de Bruggematen in 2012, 2011, 2010, 2009 en 2008.
- Bijlage 5 Soorten en territoria van broedvogels van de Wolkenberg in 2012, 2011, 2010 en 2009.
- Bijlage 6 Territoriakaarten per soort in 2012.
- Buitenvaart Noord
 - Buitenvaart Zuid
 - Zwarte Noord
 - Bruggematen
 - Wolkenberg

SAMENVATTING

In het voorjaar van 2012 zijn traditiegetrouw binnen- en buitendijkse reservaten van Natuurmonumenten langs rivier de Eem op het voorkomen van soorten en aantallen broedvogels onderzocht.

In de Buitenvaart Noord (15,5 ha) zijn 13 verschillende soorten broedvogels vastgesteld. Van de primaire weidevogelsoorten kwamen 12 paren Kieviten, 12 paren Grutto's en 5 paren Tureluurs voor. Een kleine kolonie Kluten, met 8 paren, was het hoogst in 14 jaar. Onder de broedvogelsoorten bevinden zich de volgende Rode Lijst soorten Slobeend, Grutto en Tureluur.

In de Buitenvaart Zuid (28 ha) hebben 16 verschillende broedvogelsoorten gebroed. Hiervan waren broedgevallen van 20 paren Kieviten, 11 paren Grutto's en 7 paren Tureluurs. Soorten van de Rode Lijst zijn Zomertaling, Slobeend, Grutto en Tureluur. Net als in de twee voorgaande gebieden geldt voor de Zwarte Noord (11 ha) een weidevogeldoelstelling. Hier werd gebroed door onder andere 16 paren Kieviten, 17 paren Grutto's en 6 paren Tureluurs. Soorten van de Rode Lijst zijn Slobeend, Grutto en Tureluur.

In de Bruggematen (15 ha) zaten dit jaar 8 paren Kieviten, 4 paren Grutto's en 3 paren Tureluurs. Dat betekent 2 Rode Lijst soorten Grutto en Tureluur.

In de Wolkenberg (13 ha) heerst, net als de Bruggematen, een botanische doelstelling. De enige primaire weidevogelsoort is de Kievit met 2 paren.

Waarnemingen van niet-broedvogels zijn ook beschreven. Opvallendheden waren parende Oeverlopers in de Buitenvaart Zuid en een Kleinst Waterhoen in de Wolkenberg.

1. INLEIDING

In dit rapport worden de resultaten weergegeven van een broedvogelinventarisatie die in 2012 is uitgevoerd in gebieden van Natuurmonumenten langs rivier de Eem. Het betreft de volgende binnen- en buitendijkse terreinen Buitenvaart Noord, Buitenvaart Zuid, Zwarte Noord, Bruggematen en de Wolkenberg. In de eerste drie objecten geldt een weidevogeldoelstelling, in de overigen een botanische. De telling maakt deel uit van een serie inventarisaties die sinds 1999 worden uitgevoerd. Naast het formele verzoek van beheerder Jan Roodhart, waarin alleen een broedvogelmonitoring is opgenomen, zijn er ook aantekeningen gemaakt van het verspreidingspatroon, biotoopeisen, de ontwikkeling van de betreffende soort in de gebieden, gegevens over de landelijke trend en bijzonderheden. Tenslotte zijn waarnemingen van niet-broedvogels beschreven.

2. OPPERVLAKTE, TERREINBESCHRIJVING EN BEHEER

2.1 Buitenvaart Noord (15,5 ha)

Als grasland valt de Buitenvaart Noord onder het type nat schraalgrasland, die van elkaar worden onderscheiden door enkele sloten met rietkragen. Aan de noordzijde ligt een ondiepe plas met slikranden.

In het vroege voorjaar is de dijksloot geschoond, omdat deze een zeer slechte capaciteit heeft in aanvoer en afvoer en daarbij niet meer veekerend. In het najaar zal deze actie herhaald worden.

Twee percelen aan de zuidkant van het telgebied en een deel in het noorden vielen halverwege mei op door hun boterbloemrijke vegetatie.

Vanaf 14 mei zijn zeker negentien schapen uitgezet op een perceel in het midden van het gebied. Een schaapskudde van ruim tweehonderd dieren graasden een zuidwestelijk perceel kaal. Hier verbleven geen grondbroeders. Op 7 juni was gemaaid op het genoemde centrale perceel en verbleven er ongeveer 25 schapen en twee paarden.

2.2 Buitenvaart Zuid (28 ha)

Dit terrein is duidelijk herkenbaar als Eemuiterswaard. De percelen worden van elkaar gescheiden door sloten en een aantal dwarsdammen. Het object heeft veel microreliëf. In de winter 2010/2011 is de Buitenvaart uitgebaggerd en het slib op de noordelijk gelegen kade gedeponeed, waardoor de rietstrook de vorige telling uitbleef van vogels. Inmiddels is de vegetatie vrijwel hersteld en broedvogelsoorten van riet- en andere verlandingsvegetaties aangetroffen.

Aan de voet van de Zomerdijk liggen enkele plas-dras landjes. Aan de zuidzijde hebben twee geulen aansluiting op rivier de Eem, waardoor gebiedsvreemd water het gebied kan binnendringen. Door de vele regen, eind april, en de stevige noordenwind stond het water van de Eem zo hoog dat vrijwel het hele zuidelijke schiereiland overstroomd was. Smalle rietstroken zijn langs de Eem te vinden. Ook staan daar een paar kleine wilgen. Tijdens dit onderzoeksjaar waren vanaf begin juni, langs de noordelijke Zomerdijk, honderden Zwanebloemen te zien.

Op het schiereiland in het zuiden verbleven op 9 april ongeveer tweehonderd schapen, terwijl op 22 april en 14 mei er circa 40 liepen. Half mei waren in het gebied drie boterbloemrijke percelen te vinden. Tegen eind mei graasden op een grasland zo'n dertig schapen. Op drie andere percelen liepen achtereenvolgens vijf en vijftien exemplaren jongvee en vier paarden te grazen.

2.3 Zwarte Noord (11 ha)

Dit buitendijkse onderzoeksgebied bestaat uit nat grasland, met name het zuidelijke deel staat periodiek plas-dras. In het noordoostelijk deel ligt een kleine ondiepe plas met wat slikranden.

Tijdens de derde telronde, op 12 mei, lag in het noordelijk deel een groot boterbloemrijk land. Die teldag waren op twee percelen vier en vijf stuks jongvee aanwezig. Bij de vierde telling kon een perceel met vier pinken worden bijgeschreven.

2.4 Bruggematen (6 ha)

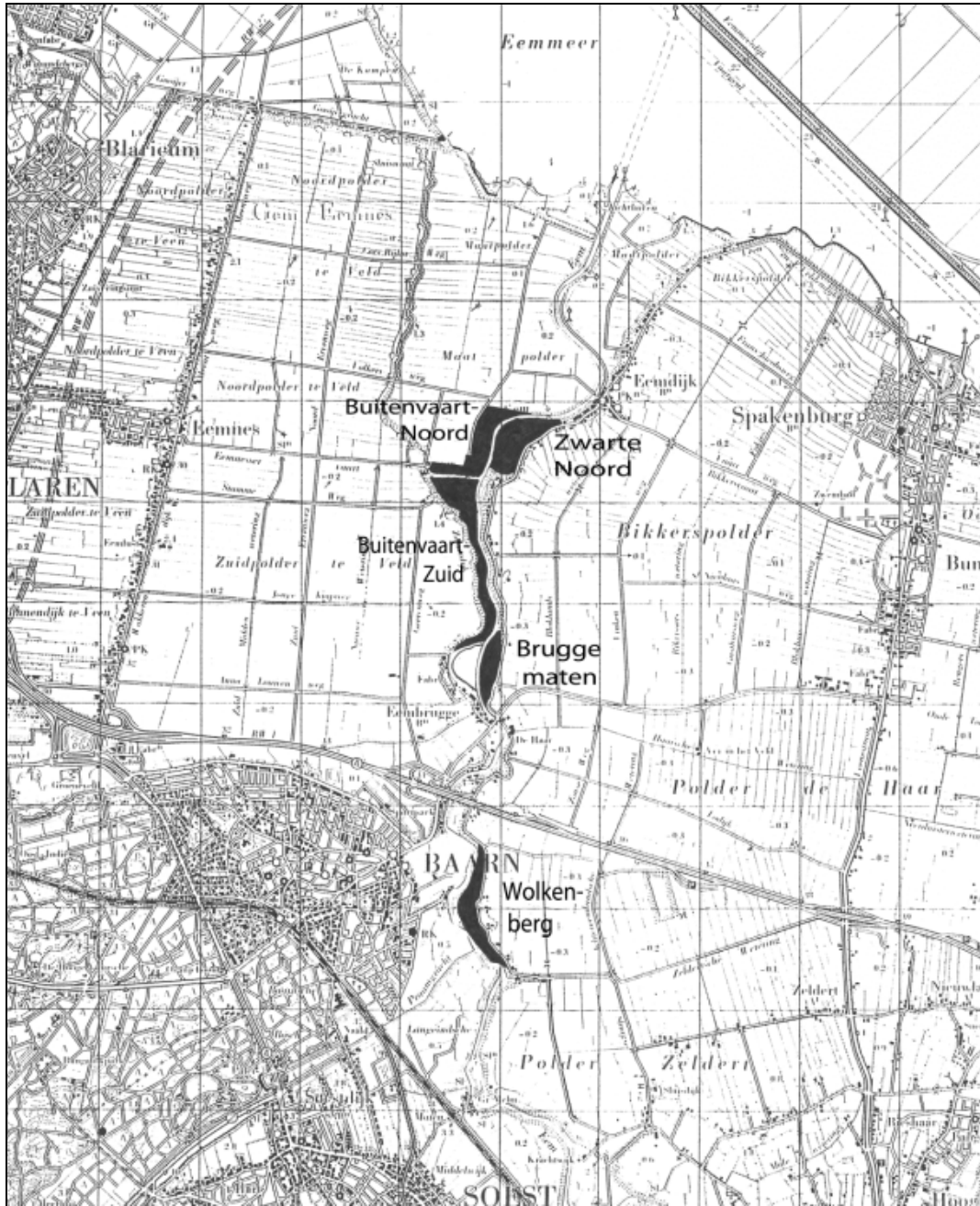
Dit gebied maakt als Eemuiterswaard deel uit van het buitendijkse systeem. Aan de noordzijde groeien enkele vrij hoge populieren en een geringe ondergroei. De bomen zijn dit jaar geringd in verband met het beperken van zaadbronnen. De vegetatie wordt gedomineerd door soortenarme cultuurgraslanden, die van elkaar gescheiden worden door enkele sloten, waarvan sommige zijn verbreed en hier en daar een talud gecreëerd is dat flauw afloopt. In het zuidpunt is een plas-drassituatie ontstaan. Aan oostzijde van dit telgebied zijn veel boterbloemen gezien. Op teldagen werd geen grazend vee in de Bruggematen waargenomen.

2.5 Wolkenberg (13 ha)

Het grootste deel van deze uiterwaard bestaat uit soortenarme cultuurgrasland, met hier en daar kamgrasweiden. Aan de noordzijde is een steil aflopende diepe plas met op sommige plaatsen een smalle rietstrook en pitrus. Iets zuidelijker liggen twee verlande voormalige kleiputten, rietveldjes en wat plas-dras landjes. Rond de putten staat laag riet, biezen en zegge. Langs de Eem staat een reeks wilgen.

Op 25 april verbleven zeven roodbonte pinken op een zuidelijk gelegen perceel. Vanaf 12 mei zijn zo'n 27 schapen op het noordelijkst gelegen veld ingeschaard en twee jonge koeien op een zuidelijk perceel. Op 27 mei werd opgemerkt dat een centraal gelegen grasland gemaaid was.

Figuur 1. Ligging en begrenzing van de geïnventariseerde gebieden in 2012.

3. METHODE

De inventarisatiemethode en de interpretaties van de verzamelde gegevens zijn gelijk gebleven aan die van voorgaande jaren (Van Dijk A. J. & Boele A. 2011).

De Buitenvaart Noord en -Zuid zijn altijd op dezelfde dag geteld. Zwarte Noord, Bruggematen en Wolkenberg werden ook op een dag onderzocht.

De verdeling van de inventarisaties over de maanden en de periode van de dag is aangegeven in Tabel 1.

Uit praktische overwegingen is altijd in de vroege morgenuren geïnventariseerd, het begintijdstip viel globaal samen met zonsopkomst.

Tabel 1. Veldbezoeken en inventarisatietijd en telduur in de Buitenvaart Noord en -Zuid, de Zwarte Noord, Bruggematen en Wolkenberg in 2012.

Datum	BUITENVAART NOORD		BUITENVAART ZUID	
	Inventarisatietijd	Telduur (in min.)	Inventarisatietijd	Telduur (in min.)
09-04	6:50-8:00 uur	70	8:10-10:00 uur	110
22-04	6:20-7:25 uur	65	7:40-9:45 uur	125
14-05	6:00-6:45 uur	45	6:55-8:55 uur	120
26-05	5:35-6:35 uur	60	6:55-8:05 uur	70
07-06	5:30-6:10 uur	40	6:25-7:25 uur	60
Totaal		280		485

Datum	ZWARTE NOORD		BRUGGE-MATEN		WOLKENBERG	
	Inventarisatietijd	Telduur (in min.)	Inventarisatietijd	Telduur (in min.)	Inventarisatietijd	Telduur (in min.)
08-04	6:45-7:50 uur	65	8:00-8:55 uur	55	9:10-10:10	60
25-04	6:15-7:20 uur	65	7:50-8:45 uur	55	9:00-10:10	70
12-05	5:55-6:45 uur	50	7:00-7:40 uur	40	7:50-8:45	55
27-05	5:30-6:25 uur	55	6:35-7:15 uur	40	7:45-8:30	45
12-06	5:20-6:10 uur	50	6:30-7:10 uur	40	7:20-8:25	65
Totaal		285		230		295

In 2012 is 4:40 uur besteed aan inventarisatietijd in de Buitenvaart Noord, in de Buitenvaart Zuid 8:05 uur, de Zwarte Noord 4:45 uur, de Bruggematen 3:50 uur en de Wolkenberg 4:55 uur.

4. WEERSOMSTANDIGHEDEN

De weersomstandigheden waren tijdens alle inventarisaties gunstig. Op geen van de data viel er regen en was het niet koud. Ook het zicht was uitstekend en de wind kwam nooit verder dan matig.

5. RESULTATEN

5.1 BUITENVAART NOORD

In 2012 zijn dertien verschillende soorten broedvogels vastgesteld, tegen twaalf vorig jaar (Van Houten 2011). Bergeend en Wilde Eend zijn terug, Zomertaling werd niet gekarteerd. Het aantal territoria kan, na jarenlange verarming, weer omhoog worden bijgesteld. Vorig jaar nog 43, dit jaar naar 59 (Bijlage 1).

Onder de broedvogelsoorten bevinden zich drie soorten van de Rode Lijst (Van Beusekom *et al.* 2005) Slobeend, Grutto en Tureluur.

5.1.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Bergeend 2 territoria

Na een jaar van afwezigheid is deze soort terug. De twee territoria bevonden zich ten westen van de plas. Van beide paren zijn respectievelijk vier en zes jongen gezien.

Krakeend 2 territoria

Ook dit jaar waren er twee plaatsen waar de soort zich gevestigd had. Tijdens de vijfde telronde, op 7 juni, werd een vrouwtje met vier pullen waargenomen.

Wilde Eend 6 territoria

Na een jaar van afwezigheid nu zes broedgevallen. Een vrouwtje met vier jonge vogels werd op 26 mei gezien.

Slobeend 2 territoria

Vorig jaar nog een territorium, dit jaar twee. Een paar was ieder geval succesvol, op 26 mei werd een familie met twee pullen gespot.

Meerkoet 3 territoria

De Meerkoet is gekelderd van tien paar vorig jaar naar drie in 2012. Dit is eerder voorgevallen (Bijlage 1). De verwachting is dat volgend jaar de boel weer rechtgetrokken is. Op 26 mei werden er twee families gezien.

Scholekster 2 territoria

Vorig jaar nog een paar dit jaar twee. Jonge vogels zijn niet waargenomen.

Kluut 8 territoria

Dit teljaar een Klutenrecord in veertien jaar broedvogels inventariseren in de Buitenvaart Noord. Zeven paar bevonden zich ten zuiden van de plas en een paar het perceel ernaast, langs een sloot. Tijdens de laatste telronde werden er twintig adulte vogels en 22 jongen geteld.

Kievit 12 territoria

Ook voor deze soort een mooi jaar. Van zeven broedgevallen vorig jaar naar twaalf nu. De indruk bestaat dat veel jongen vliegvlug werden.

Grutto 12 territoria

Dit jaar twee broedgevallen meer als in 2011. Grutto's met pullen trekken naar het nattere noordelijke deel van dit telgebied. Op 26 mei werden vijf families met jonge vogels geteld. Aaltallen pullen waren twee, drie, en vier (3x) exemplaren.

Tureluur 5 territoria

Ook de Tureluur is toegenomen, van twee paar vorig jaar naar vijf in 2012. Op 26 mei werden drie families met twee, drie en vier bijna vliegvlugge kuikens gezien.

Witte Kwikstaart 1 territorium

Net als vorig jaar nu ook weer een territorium. Het bevond zich ten westen van de plas.

Kleine Karekiet 2 territoria

De soort is gelijk gebleven met twee territoria.

Rietgors 2 territoria

Ook deze broedvogel bleef staan op twee territoria.

5.1.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Grote Zilverreiger Op 26 mei vloog een vogel over naar het oosten.

Lepelaar Een Lepelaar werd foeragerend aangetroffen in de plas op 26 mei.

Grauwe Gans Ganzen, welke soort dan ook, lijken elk jaar schuwer te worden. 'Vroeger' was in kleine groepjes één vogel waakzaam, tegenwoordig alle vogels. Mogelijk speelt de jacht hier een rol in. Drie en elf foeragerende Grauwe Ganzen werden op 9 april gadeslagen en op 22 april twaalf vogels.

Brandgans Tijdens de telling van 14 mei vlogen drie vogels laag over het gebied.

Smient Smienten, 49 exemplaren, foerageerden op een plas-dras perceel in de Buitenvaart Noord.

Wintertaling Dit jaar werd alleen op 9 april Wintertalingen gezien, drie paartjes en een mannetje.

Zomertaling Verdwenen als broedvogel en maar één waarneming. Een enkel mannetje op 14 mei.

Buizerd Net als in 2011: Een Buizerd op een weidepaaltje op 9 april. De tweede telling, op 22 april, vloog een vogel over richting oost.

Kluut Op 9 april foerageerden dertien vogels in de plas, waarvan vijf paartjes. Een telling later, op 22 april, werden er 41 Kluten gezien.

Watersnip Drie overvliegende Watersnippen vlogen op 9 april richting west. Een enkele foeragerende vogel werd langs een slootoever gezien op 22 april.

Grutto Een club van 34 Grutto's, in diverse kleden, was op 9 april in de plas. Op 22 april verbleven er 68 vogels, het grootste deel slapend.

Wulp Op 9 april werden Wulpen gehoord. Tijdens het tweede bezoek aan het gebied, op 22 april, vlogen twee luid roepende vogels uit de plas.

Oeverloper Oeverlopers zijn altijd actief, ook de twee foeragerende vogels op 14 mei.

Visdief Een overvliegende vogel werd op 14 mei waargenomen.

Houtduif Twee foeragerende Houtduiven werden op 22 april gezien en twee op 7 juni.

Koekoek Een roepende koekoek scheerde op 26 mei langs een rietkraag.

Kramsvogel Op 9 april werden Kramsvogels gehoord.

5.1.3 Andere waarnemingen

Haas Acht exemplaren lagen op 22 april bij elkaar. Een Haas werd op 9 april gezien en twee exemplaren op 22 april. Tijdens de derde telling op 6 mei werd er een waargenomen en de volgende ronde, 25 mei, weer drie.

Groene Kikker Groene Kikkers werden op 26 mei voor het eerst waargenomen.

5.2 BUITENVAART ZUID

Alweer het achtste jaar dat de Buitenvaart Zuid bezocht wordt. In 2012 werden zestien soorten broedvogels vastgesteld, twee meer dan vorig jaar. Zomertaling, Bosrietzanger, Kleine Karekiet en Rietgors zijn weer terug. De Canadese Gans en Graspieper zijn weggebleven. Het totale aantal territoria is van 88 naar 81 gezakt (Bijlage 2). Soorten van de Rode Lijst zijn Zomertaling, Slobeend, Grutto en Tureluur.

5.2.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Grauwe Gans 1 territorium

Op 9 april stuitte de inventarisator op een nest met vier eieren, gelegen in hoog gras tegen een afrastering aan.

Soepgans 2 territoria

Op het schiereiland, in het zuiden, lagen twee nesten elk midden in een pol pitrus. Inhoud was respectievelijk vier en zes eieren.

Bergeend 2 territoria

Net als in 2011 ook dit jaar twee territoria. Een in het noorden en een in het zuidelijk deel. Families zijn ook dit jaar niet waargenomen.

Krakeend 6 territoria

Met name in de natte delen van de Buitenvaart Zuid zijn de territoria geïnterpreteerd.

Wilde Eend 5 territoria

Vorig jaar nog acht paar, nu vijf. Op 14 mei is een paar met pullen waargenomen.

Zomertaling 1 territorium

Vier jaar lang geen territorium van deze prachtige eend, maar in 2012 gelukkig weer wel.

Slobeend 2 territoria

In het natte noordelijk deel werden twee broedparen gekarteerd.

Meerkoet 11 territoria

Vorig jaar nog zeven paar, dit jaar weer elf. Zeven nesten zijn gevonden en, net als in 2011, maar één familie waargenomen.

Scholekster 4 territoria

Dit jaar vier territoria. Twee paar in het noorden, de overigen in het zuiden. Opvallend dat de paren dicht bij elkaar hun territorium hadden.

Kievit 20 territoria

Je zou denken dat het, na het hoge aantal broedparen van 2011, alleen maar minder kon worden. Dit jaar maar één paar minder. Totaal zijn zeventien broedende vogels waargenomen. Achttien paar bevond zich in het noordelijk deel van de Buitenvaart Zuid.

Grutto 11 territoria

De Grutto is gekelderd van 26 naar elf broedparen. Dit jaar werd er alleen in het noordelijk deel gebroed. De eerste pullen werden tijdens de tweede telronde, op 22 april, waargenomen. Het hoge aantal broedparen van 2011 is misschien het gevolg geweest omdat het in gangbaar boerenland zo droog was, waardoor veel vogels naar de natte gebieden van Natuurmonumenten trokken. De broedvogelmonitoring van volgend jaar zal uitwijzen of de achteruitgang blijvend is.

Tureluur 7 territoria

Opvallend is dat de Tureluur in vergelijking met vorig jaar met twee broedparen is toegenomen. Ook dit jaar lagen alle territoria nabij de natte delen van het reservaat.

Witte Kwikstaart 3 territoria

Een broedgeval in het noordelijk deel en twee op het zuidelijk gelegen schiereiland.

Bosrietzanger 1 territorium

In 2011 is slib uit de Buitenvaart op de kade van de zuidoever gedeponeed, waardoor vrijwel de volledige rietstrook bedekt is geweest. Broedvogelsoorten van riet- en andere verlandingsvegetaties werden toen niet aangetroffen. Ondanks een relatief smalle rietkraag had een Bosrietzanger hier een broedplek.

Kleine Karekiet 4 territoria

Hetzelfde kan voor deze soort worden opgemerkt. Er werd echter ook in het zuidelijk deel gebroed.

Rietgors 1 territorium

Een enkel paar kwam in het zuidelijke rietstrook tot broeden.

5.2.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Aalscholver Op 26 mei werd een rustende vogel langs de slenk gespot.

Grote Zilverreiger Tijdens de tweede telronde, op 22 april, vloog een vogel over richting zuid. Op 26 mei vlogen vier exemplaren naar het zuiden.

Blauwe Reiger Een niet alledaagse Blauwe Reiger werd op 22 april langs een sloot waargenomen.

Lepelaar Lepelaars zijn al lang niet meer zeldzaam. Maar wel bijzonder! Op 22 april werden twee rustende vogels in het plasje in het noorden waargenomen en op 26 mei een enkele.

Knobbelzwaan Knobbelzwanen zie je hier niet veel. Op 26 mei een solitaire vogel in het noordelijke plasje.

Kolgans Van deze soort zijn op 9 april twee foeragerende exemplaren gesignaleerd en op 14 mei waren drie Kolganzen op het schiereiland aanwezig.

Grauwe Gans Op 9 april werden veertien Grauwe Ganzen gezien. Tijdens de tweede telronde, op 22 april, verbleven twee en drie exemplaren in het gebied. Tijdens diezelfde dag twee volwassen vogels met drie jongen, nog eens twee met vijf en vier met vier kuikens aan de wandel. Op 14 mei zag de inventarisator acht Grauwe Ganzen in het zuidelijk deel en op 26 mei twee stuks.

Canadese Gans Tijdens de eerste telronde, op 9 april, zijn drie Canadese Ganzen gezien. Op 14 mei zeven stuks. Een rond totaal van veertig exemplaren werden op 26 mei in de slenk geteld.

Brandgans Drie Brandganzen vlogen over het gebied op 22 april en waren tien exemplaren langs de slenk aanwezig en op 26 mei vier vogels.

Soepgans Een Soepgans werd op 22 april in het zuidelijk deel gezien. Vijftien exemplaren verbleven daar op 26 mei.

Wintertaling Op 9 april zaten er veertien en zestien Wintertalingen in twee verschillende plas-dras gebiedjes. De tweede telronde werden twee paartjes aangetroffen. Verder dan een waaks mannetje op 14 mei kwam het dit jaar niet.

Bruine Kiekendief Een jagent mannetje werd op 26 mei boven het telgebied waargenomen. Dat is niet zo vreemd, omdat op het Ocriteiland dit jaar weer succesvol is gebroed.

Kluut Op 22 april werden twee foeragerende Kluten in het plas-dras gebied in het noordelijk deel waargenomen en op 14 mei een vogel langs een slikrand in het midden van de Buitenvaart Zuid.

Kleine Plevier Op 22 april werd een voedsel zoekend mannetje van deze soort op een noordelijke slikplaat gezien.

Watersnip Een relax ogende Watersnip was op 9 april aan het foerageren langs een slootkant.

Grutto Een club van 56 Grutto's verbleven op 9 april in een ondiepe plas in het noordelijk deel en op 22 mei waren er zeventien aanwezig.

Regenwulp Onmiskenbaar vloog op 22 april een roepende Regenwulp over: 'bie-bie-bie-bie-bie-bie-bie.'

Zwarte Ruiter Deze soort blijft een incidentele gast maar adembenemend fraai. Op 14 mei werd een solitaire vogel in zomerkleed gespot. De vogel vloog plotsklaps op en verdween naar het noordoosten.

Groenpootruiter Het blijft een fantastische soort. Op 22 april twee vogels opvliegend uit een nat deel van het gebied.

Oeverloper Drie drukke Oeverlopers werden op 9 april op een slikveldje gezien. Op 22 mei waren twee exemplaren langs de zuidelijke slenk aanwezig. Naast zes foeragerende dieren op 14 mei werden ook twee parende vogels waargenomen. Het paartje, langs de slenk in het zuiden, vertoonde geen enkele vorm van balts maar begonnen onaangekondigd aan 'de daad'. Deze actie duurde 2-3 seconden. Naar aanleiding hiervan werd de locatie, buiten de vijf 'verplichtte' telrondes, extra bezocht. Maar territoriaal gedrag werd niet opgemerkt. In Nederland is de Oeverloper sinds de jaren tachtig langzaam toegenomen als broedvogel en de soort komt vanaf 1996 jaarlijks in wisselend aantal tot broeden met tussen de zes en dertien paar (Ruitenbeek *et al.* 2010).

Zwartkopmeeuw Vier fantastisch mooie Zwartkopmeeuwen deden op 22 april het zuidelijk schiereiland aan. Ten oosten van de Stichtse Brug heeft de soort in 2012 met vele tientallen paren gebroed.

Houtduif Twee Houtduiven werden foeragerend aangetroffen op 9 april en op 14 mei werden er vier gezien.

Postduif Twee exemplaren van deze soort werden op 22 april waargenomen.

Gierzwaluw Drie jagende vogels laag boven het gebied op 14 mei.

Boerenzwaluw Ook dit jaar werden vanaf de eerste telling Boerenzwaluwen waargenomen, daarna elke telronde.

Huiszwaluw Vanaf 14 mei zijn tijdens elk bezoek aan het gebied Huiszwaluwen gezien.

Graspieper Vorig jaar nog twee territoria in het gebied, dit jaar 'alleen' twee exemplaren op 9 mei.

Rouwkwikstaart Deze niet alledaagse soort werd, samen met twee Witte Kwikstaarten, op 22 april waargenomen.

Paapje Een leuke ontmoeting. Op 22 april werd een vrouwtje rustend op een draad gezien.

Tapuit Een mannetje Tapuit bezocht op 22 april het gebied.

Gaai Deze bosvogel wordt niet vaak in het telobject waargenomen, op 9 april werd een vliegend exemplaar gespot.

Ekster Twee Eksters vlogen op 9 april laag over het gebied richting het oosten. Op 14 mei vloog een vogel over het zuidelijk deel.

Zwarte Kraai Een vliegende vogel werd op 14 mei waargenomen.

Spreeuw Tijdens elke telling zijn Spreeuwen opgevallen.

5.2.3 Andere waarnemingen

Haas Op 9 april werden twee Hazen geteld en op 22 april negen exemplaren. Vier stuks zijn tijdens de telling van 14 en 26 mei gesignaleerd. De kortste 'vluchtafstand' van dit telseizoen is dertien meter.

Veldmuis Op 9 april werden actieve Veldmuizen gehoord.

Mol Op hogere gedeelten, met name in het zuidelijke deel, waren molshopen zichtbaar.

Groene Kikker De eerste Groene Kikkers werden op 14 mei waargenomen. Vorig jaar was dat op 9 april. Na deze waarneming werd de soort elke telling gehoord.

5.3 ZWARTE NOORD

Sinds 2006 wordt dit deelgebied op broedvogels onderzocht. Werden in 2011 negen soorten broedvogels vastgesteld, dit jaar twaalf. Het Waterhoen heeft voor het eerst in de Zwarte Noord een territorium. Bergeend, Kuifeend en Witte Kwikstaart hebben hernieuwd in het gebied gebroed. Een soort die dit jaar geen territorium meer bezat was de Kluut (Bijlage 3).

Soorten van de Rode Lijst zijn Slobeend, Grutto en Tureluur.

5.3.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Bergeend 1 territorium

Na twee jaar van afwezigheid nu weer een territorium. Jonge vogels zijn niet waargenomen.

Krakeend 3 territoria

Drie broedgevallen in de Zwarte Noord. Op 27 mei werd een vrouwtje met vier pullen in een sloot gezien.

Wilde Eend 3 territoria

Van de drie vastgestelde broedgevallen is in ieder geval een paar met twee pullen succesvol geweest.

Slobeend 3 territoria

Het derde jaar op rij zijn drie broedparen van de Slobeend vastgesteld.

Kuifeend 2 territoria

Na drie jaar afwezig geweest te zijn nu 'opeens' twee territoria. Van deze late broedvogel zijn geen kuikens gezien.

Waterhoen 1 territorium

Het Waterhoen heeft dit jaar voor het eerst een territorium in het onderzoeksgebied. Deze bevond zich aan de voet van de Eemdijk.

Meerkoet 7 territoria

De Meerkoet blijft maar zakken in de broedvogelreeks van zeven jaar. Vorig jaar nog negen nu zeven broedgevallen. Eenmaal werd een familie met pullen waargenomen.

Scholekster 1 territorium

Na het hoge aantal van 2011, vier paar, nu nog maar een territorium.

Kievit 16 territoria

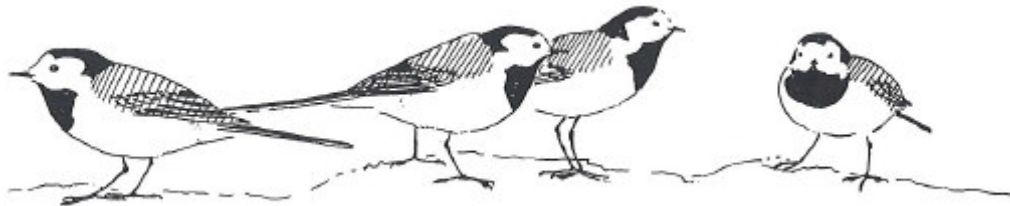
Na drie matige jaren met elk elf nesten, in 2012 weer zestien. Veertien nesten zijn gevonden.

Grutto 17 territoria

Van veertien paar vorig jaar, dit jaar zeventien. Op 12 mei gingen er maar liefst 22 alarmerende Grutto's de lucht in. Vijf nesten zijn opgemerkt.

Tureluur 6 territoria

Gelukkig is deze soort ten opzichte van vorig jaar toegenomen, van vier naar zes broedparen. Een nest geteld, maar op 12 mei gingen er zes paar de lucht in vanwege de inventarisator.

Witte Kwikstaart 2 territoria

In 2011 niet kunnen claimen, dit jaar twee territoria onder de Eemdijk.

5.3.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Lepelaar Vijf overvliegende Lepelaars, vanuit het westen, landde aan de rand van een ondiepe sloot en begonnen op 12 mei 's morgens meteen met foerageren.

Knobbelzwaan Zes laag overvliegende Knobbelzwanen werden op 8 april gezien en gehoord.

Grauwe Gans Op 8 april waren twee groepjes van drie en zeven Grauwe Ganzen in de Zwarte Noord aanwezig. Tijdens de tweede telling, 25 april, bevonden er 28 vogels in het gebied, ook een kuierend paar met acht pullen. In de zuidelijkste sloot werden op 12 mei vier volwassen vogels met negen pullen gezien.

Smient Op 8 april werden drie kleine groepjes in het gebied gezien, twee van vijf en een van acht exemplaren. Een enkel rustend mannetje werd op 25 april waargenomen.

Wintertaling Drie paartjes op 8 april en een paar een telronde later, op 25 april.

Zomertaling Twee jaar geleden nog broedvogel in de Zwarte Noord, dit jaar eenmaal waargenomen, op 8 april een mannetje.

Soepeend Een enkele vogel bevond zich in het gras op 8 april.

Buizerd Een laag overvliegende Buizerd deed op 25 april veel weidevogels opvliegen.

Fazant Sinds jaar en dag verblijft er een mannelijke vogel ten noorden van het telgebied. Dit jaar werd deze standvogel in de Zwarte Noord gezien en gehoord op 25 april.

Kluut Na vier jaar is de Kluut vertrokken als broedvogel. Opvallend omdat het beheer ongewijzigd is. Misschien bood de Buitenvaart Noord een meer aantrekkelijker broedgebied. Op 12 mei werd een foeragerende vogel aan de rand van de plas gezien.

Grutto Vier foeragerende Grutto's foerageerden op 8 april in de plas.

Oeverloper Langs de slikrand van de plas is op 25 april een foeragerende Oeverloper gezien.

Postduif Een foeragerende vogel werd op 25 april waargenomen.

Ekster Tijdens de eerste telling, op 8 april, werd een Ekster aan de grond waargenomen.

Kauw Twee laagvliegende Kauwen werden op 25 april gesignaleerd.

Spreeuw Ook in de Zwarte Noord werden elke telronde Spreeuwen gezien.

5.3.3 Andere waarnemingen

Haas Op 8 en 25 april werden drie Hazen waargenomen. Tijdens de derde en vierde telling kwam het aantal niet hoger dan één.

Groene Kikker De enige waarneming van deze soort werd op 27 mei gedaan.

5.4 BRUGGEMATEN

Na vier jaar toename van het aantal soorten is deze afgenomen, van twaalf naar elf (Bijlage 4). Nijlgans, Wintertaling en Merel bleven weg. Krakeend en Zwarte Kraai zijn er dit jaar weer bij.

Rode Lijst soorten in dit gebied zijn Grutto en Tureluur.

5.4.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Kolgans 1 territorium

Het vierde jaar op rij dat de Kolgans in het noordelijk deel tot broeden komt. Op 12 mei werd een nest met zeven eieren gevonden, zo'n dertig cm naast een Meerkoetennest. Jongen zijn niet gezien.

Krakeend 1 territorium

Na een jaar van afwezigheid, dit jaar weer een territorium.

Wilde Eend 3 territoria

Net als vorig jaar nu ook drie paar in de Bruggematen. Jonge dieren zijn geen enkele maal waargenomen.

Meerkoet 3 territoria

Van deze soort zijn drie broedgevallen bijgetekend. Een nest met acht eieren is gevonden en op 12 mei werd een familie gezien.

Scholekster 2 territoria

In 2011 nog een paar, dit jaar kon er twee paar worden vastgesteld.

Kievit 8 territoria

Acht broedparen in dit onderzoeksjaar. Het laagste aantal in vijf jaar broedvogels inventariseren. Dit hoeft echter niet te wijzen op een structurele achteruitgang, maar valt waarschijnlijk binnen het 'normale' patroon van schommelingen. Zeven nesten zijn gevonden.

Grutto 4 territoria

Hoewel een paar minder als vorig jaar, is vier territoria Grutto's een mooi aantal voor een klein gebied als de Bruggematen. Op 12 mei gingen er acht alarmerende vogels de lucht in(!). Een meer dan behoorlijk uitkomstpercentage.

Tureluur 3 territoria

Vorig jaar vijf, dit jaar drie territoria van de Tureluur. Op 12 mei hingen vier paniekerige vogels in de lucht.

Witte Kwikstaart 2 territoria

In het centrum van dit object konden twee territoria worden gekarteerd.

Tjiftjaf 1 territorium

Aan de noordzijde, met enkele hoge populieren en een geringe ondergroei ook dit jaar een Tjiftjaf.

Zwarte Kraai 1 territorium

Het 'doorgangsnest' in de hoge populier is net als in 2008 weer in gebruik genomen door een Zwarte Kraai.

5.4.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Blauwe Reiger Op 8 april werd in het plas-dras landje in het zuiden een rondstruinende Blauwe Reiger gezien. De tweede telronde, 25 april, een vissende vogel onder de Eemdijk en op 12 april nog een exemplaar.

Soepgans Zestien Soepganzen verbleven op 8 april in het gebied en dertien op 25 april. Op 12 april telde de inventarisator zes foeragerende vogels. Een club van 28 exemplaren aten gras op 27 mei.

Kolganzen Drie Kolganzen waren op 8 april aan de voet van de Eemdijk te vinden. Op 25 april werd een enkele vogel gezien.

Canadese Gans Een solitaire Canadese Gans verbleef op 8 april in het telgebied en op 25 april vier stuks. Een paar was op 12 april in het gebied aanwezig.

Bergeend Een paartje was aan het foerageren in een ondiep plasje met slikkige oevers op 25 april.

Houtduif Een foeragerende Houtduif werd op 8 april in de Bruggematen gesignaleerd.

Boerenzwaluw Vanaf de eerste telronde, 8 april, werden tijdens elk volgend bezoek Boerenzwaluwen gezien.

Gierzwaluw Vanaf 12 april werd elke telling gecompleteerd met deze soort.

5.4.3 Andere waarnemingen

Haas Hazen komen, qua aantal, weinig voor in de Bruggematen. Een exemplaar werd op 8 april waargenomen en een op 12 april. Op 27 mei werden er zelfs drie gezien.

Groene Kikker De enige waarneming van deze soort was op 27 mei.

5.5 WOLKENBERG

In 2011 vestigden zich twaalf verschillende broedvogelsoorten in het gebied (Van Houten 2011), in 2012 zijn dit er nog acht. Van de Slobeend, Scholekster, Watersnip, Houtduif, Blauwborst en Merel zijn dit jaar geen territoria vastgesteld (Bijlage 5). Nieuw zijn Krakeend en Witte Kwikstaart.

5.5.1 Toelichting bij de broedvogelsoorten

Canadese Gans 3 territoria

In het lage riet zijn drie nesten gevonden, met twee keer twee en eenmaal vijf eieren als inhoud. In ieder geval is een broedsel succesvol geweest. Op 27 mei werd op de plas een familie met zes pullen waargenomen.

Krakeend 1 territorium

Een territorium van deze eend bevond zich ten westen van de rechthoekige plas.

Wilde Eend 3 territoria

Een kleine vooruitgang van de Wilde Eend. Vorig jaar twee, in 2012 drie territoria. Jonge vogels zijn niet gezien.

Meerkoet 4 territoria

In het riet van de plas en de voormalige kleiputten konden de territoria bijgetekend worden. Er werden in de nabijheid hiervan families gezien.

Kievit 2 territoria

In het eentonige grasland, in het midden en zuidelijk deel van de Wolkenberg, werden toch twee territoria van de Kievit waargenomen. Pullen werden niet waargenomen.

Witte Kwikstaart 1 territorium

In het midden van het telgebied kon een territorium van de Witte Kwikstaart worden bijgeschreven.

Kleine Karekiet 3 territoria

De broedgebieden van deze Rietgorzen lagen in het rietveldje.

Rietgors 2 territoria

Net als vorig jaar twee territoria van deze soort. Beide lagen in het rietveldje.

5.5.2 Waarnemingen van niet-broedvogels

Blauwe Reiger Een Blauwe Reiger deed op 25 april kort het gebied aan.

Knobbelzwaan Op 12 mei kwam deze vogel aanvliegen om vervolgens in de plas te landden.

Grauwe Gans Op teldagen 8 en 25 april werden twee keer twee vogels gezien. En een solitair dier op 12 mei.

Bergeend Langs de rand van een droogvallende sloot, op 25 april, stond een mannetje te waken terwijl een vrouwtje aan het foerageren was.

Fazant Op 8 april werd een vrouwtje Fazant in de ochtendzon waargenomen. Vertrouwend op haar schutkleur 'struikelde' de inventarisator er bijna over. Een glanzende haan werd dezelfde morgen gezien.

Kleinst Waterhoen Deze topper werd op 8 april gespot. De vogel vloog met fladderende vlucht en bungelende poten, groen met lange tenen, naast de bezoeker op uit een plas-dras veldje met laag riet, biezen en zegge. De snavel was geheel geelgroen. Ogen oranjebruin. Kop, keel, borst en buik egaal blauwgrijs (bijna dezelfde kleur als de Kowa telescoop van de waarnemer). De bruinzwarte dwarsbanden op de flanken waren zichtbaar. Rug en korte vleugels waren roodbruin met zwarte en witte bestrepen. De vleugelrand was voorzien van een wit lijntje. De vogel verdween in hoger riet. Tijdens vroege ochtend bezoeken en een nachtbezoek werd geen activiteit vernomen.

Scholekster Op 8 april werd een enkele vogel gezien en twee telrondes later, op 12 mei, weer een.

Tureluur Een foeragerende Tureluur werd op 25 april langs een deels drooggevalen sloot waargenomen en op 27 mei een paartje.

Gierzwaluw De eerste vogels werden vanaf 25 mei gezien. Daarna tijdens elke telling.

Zwarte Kraai Twee vogels vlogen op 8 april over het telgebied.

Spreeuw Vanaf de eerste teldag, 8 april, werd tijdens elk bezoek deze soort gezien.

Ringmus Een enkele vogel werd op 25 april in een boompje in een rietveldje waargenomen.

Putter Een op de grond foeragerende Putter werd op 27 mei gezien.

5.5.3 Andere waarnemingen

Haas Vijf exemplaren van deze soort werden op 8 april waargenomen en drie op 25 april. Weer drie en vijf Hazen op 12 en 27 mei.

Mol Hier en daar werd op een molshoop gestuit.

Groene Kikker Groene Kikkers werden vanaf 27 mei waargenomen.

6. DANKZEGGING

Hierbij dank ik Jan Roodhart (beheerder Natuurmonumenten), hij was behulpzaam bij het leveren van gegevens over het beheer. Ook vervaardigde Jan de stippenkaarten van de territoria.

Dirk Prop converteerde de kaarten van het programma broedvogelkartering naar de voor de beheersdoeleinden van Natuurmonumenten geschikte kaarten. Daarnaast

een gouden plak voor Dick Jonkers die, zonder zelf erg in te hebben, auteur sinds jaar en dag inspireert.

Door zo nu en dan een niet-vogelwaarnemer mee te nemen, wordt je nóg meer bewust gemaakt wat een machtige passie we hebben. Henk de Fluiters dank ik voor zijn warme belangstelling.

7. GERAADPLEEGDE LITERATUUR

Beusekom, R. van, P. Huigen, F. Hustings, K. de Pater & T. Thissen (Red.) 2005.
Rode lijst van de Nederlandse broedvogels. Tirion, Baarn.

Van Dijk A.J. & Boele A. 2011.
Handleiding SOVON Broedvogelonderzoek. SOVON Vogelonderzoek
Nederland, Beek-Ubbergen.

Houten, M. van, 2011.
Resultaten van broedvogelinventarisaties in binnen- en buitendijkse terreinen
van Natuurmonumenten bij rivier de Eem in 2011. Vogelwerkgroep Het Gooi
en Omstreken, Uitgave 199, Hilversum.

Ruitenbeek, W., C. Scharringa en P. Zomerdijk (Red.) 2010
Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. Samenwerkende
Vogelwerkgroepen Noord-Holland (SNV). Landschap Noord-Holland,
Heiloo.

BIJLAGEN

- Bijlage 1 Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Noord in 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003 en 2002.
- Bijlage 2 Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Zuid In 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006 en 2005.
- Bijlage 3 Soorten en territoria van broedvogels van de Zwarte Noord in 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007 en 2006.
- Bijlage 4 Soorten en territoria van broedvogels van de Bruggematen in 2012, 2011, 2010, 2009 en 2008.
- Bijlage 5 Soorten en territoria van broedvogels van de Wolkenberg in 2012, 2011, 2010 en 2009.
- Bijlage 6 Territoriakaarten per soort in 2012.
- Buitenvaart Noord
 - Buitenvaart Zuid
 - Zwarte Noord
 - Bruggematen
 - Wolkenberg

Bijlage 1

Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Noord in 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006, 2005, 2004, 2003, en 2002. Voor aantallen vóór 2002: zie Van Houten 2011.

Soort	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002
Knobbelzwaan	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Zwarte Zwaan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bergeend	2	-	1	2	-	2	2	2	1	5	4
Krakeend	2	2	1	1	2	1	-	2	1	-	1
Wintertaling	-	-	-	-	1	-	-	-	1	1	-
Wilde Eend	6	-	3	2	4	1	5	3	2	8	5
Zomertaling	-	1	-	-	-	-	2	1	-	-	1
Slobeend	2	1	-	1	1	2	2	5	1	1	3
Kuifeend	-	-	-	-	-	-	-	1	-	1	1
Waterhoen	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-
Meerkoet	3	10	7	9	12	4	10	15	12	14	15
Scholekster	2	1	1	1	2	-	1	3	2	3	1
Kluut	8	4	1	5	-	7	1	-	-	4	3
Kleine Plevier	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Kievit	12	7	5	7	5	7	8	13	8	12	11
Kemphaan	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-
Grutto	12	10	11	8	6	10	8	8	4	10	12
Tureluur	5	2	2	4	3	3	4	9	2	6	6
Veldleeuwerik	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	1
Bosrietzanger	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Graspieper	-	-	-	-	-	-	-	-	1	1	1
Witte Kwikstaart	1	1	1	2	2	2	2	6	1	2	1
Blauwborst	-	-	-	-	-	-	-	1	1	-	-
Merel	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Kleine Karekiet	2	2	5	7	10	3	2	4	5	4	6
Rietgors	2	2	2	4	5	2	2	6	6	8	8
Aantal Territoria	59	43	40	54	53	45	50	82	49	80	82
Aantal Soorten	13	12	12	14	12	13	14	18	16	15	19

Bijlage 2

Soorten en territoria van broedvogels van de Buitenvaart Zuid in 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007, 2006 en 2005.

Soort	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005
Fuut	-	-	-	-	-	-	1	-
Knobbelzwaan	-	-	-	-	-	1	1	-
Kolgans	-	-	-	-	-	-	-	1
Grauwe Gans	1	2	2	-	-	-	-	1
Soepgans	2	1	-	2	-	-	-	7
Canadese Gans	-	3	-	1	1	-	-	1
Bergeend	2	2	3	1	-	2	1	-
Smient	-	-	-	-	1	-	-	-
Krakeend	6	3	4	1	5	3	4	1
Wintertaling	-	-	-	1	-	-	1	1
Wilde Eend	5	8	4	9	8	6	10	10
Zomertaling	1	-	-	-	-	2	1	-
Slobeend	2	1	1	3	2	2	2	-
Kuifeend	-	-	-	-	-	1	-	1
Waterral	-	-	-	1	-	-	-	-
Waterhoen	-	-	-	1	-	1	2	1
Meerkoet	11	7	10	10	7	11	15	15
Scholekster	4	5	5	4	5	3	5	8
Kievit	20	21	14	9	17	17	10	18
Grutto	11	26	16	19	13	10	11	17
Tureluur	7	5	8	6	8	6	10	12
Graspieper	-	2	1	-	-	2	1	1
Witte Kwikstaart	3	2	2	2	2	3	3	3
Rietzanger	-	-	2	2	-	-	-	-
Bosrietzanger	1	-	1	-	-	-	-	-
Kleine Karekiet	4	-	2	8	3	-	5	3
Rietgors	1	-	3	2	1	1	1	2
Aantal Territoria	81	88	78	82	73	71	84	103
Aantal Soorten	16	14	16	18	13	16	18	18

Bijlage 3

Soorten en territoria van broedvogels van de Zwarte Noord in 2012, 2011, 2010, 2009, 2008, 2007 en 2006.

Soort	2012	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Knobbelzwaan	-	-	-	-	1	-	-
Bergeend	1	-	-	1	-	1	-
Krakeend	3	1	3	2	1	1	1
Wintertaling	-	-	-	-	-	-	1
Wilde Eend	3	2	3	2	3	3	3
Zomertaling	-	-	1	-	-	1	1
Slobeend	3	3	3	2	1	1	1
Kuifeend	2	-	-	-	1	-	1
Waterhoen	1	-	-	-	-	-	-
Meerkoet	7	9	16	14	19	15	17
Scholekster	1	4	2	1	1	1	1
Kluut	-	1	1	1	1	-	-
Kievit	16	11	11	11	17	12	9
Grutto	17	14	19	9	12	11	16
Tureluur	6	4	7	7	6	1	3
Veldleeuwerik	-	-	-	1	-	-	-
Witte Kwikstaart	2	-	1	1	1	-	2
Rietgors	-	-	-	-	-	1	-
Aantal Territoria	62	49	67	52	64	48	56
Aantal Soorten	12	9	11	12	12	11	12

Bijlage 4

Soorten en territoria van broedvogels van de Bruggematen in 2012, 2011, 2010, 2009 en 2008.

Soort	2012	2011	2010	2009	2008
Kolgans	1	1	1	1	-
Nijlgans	-	1	-	-	-
Krakeend	1	-	1	-	-
Wintertaling	-	1	-	-	-
Wilde Eend	3	2	2	1	-
Buizerd	-	-	1	-	-
Meerkoet	3	2	2	2	2
Scholekster	2	1	1	1	1
Kievit	8	14	15	10	13
Grutto	4	5	5	4	3
Tureluur	3	5	5	3	3
Witte Kwikstaart	2	1	-	-	-
Merel	-	1	-	-	-
Tjiftjaf	1	1	-	-	-
Zwarte Kraai	1	-	-	-	1
Aantal Territoria	29	35	33	22	23
Aantal Soorten	11	12	9	7	6

Bijlage 5

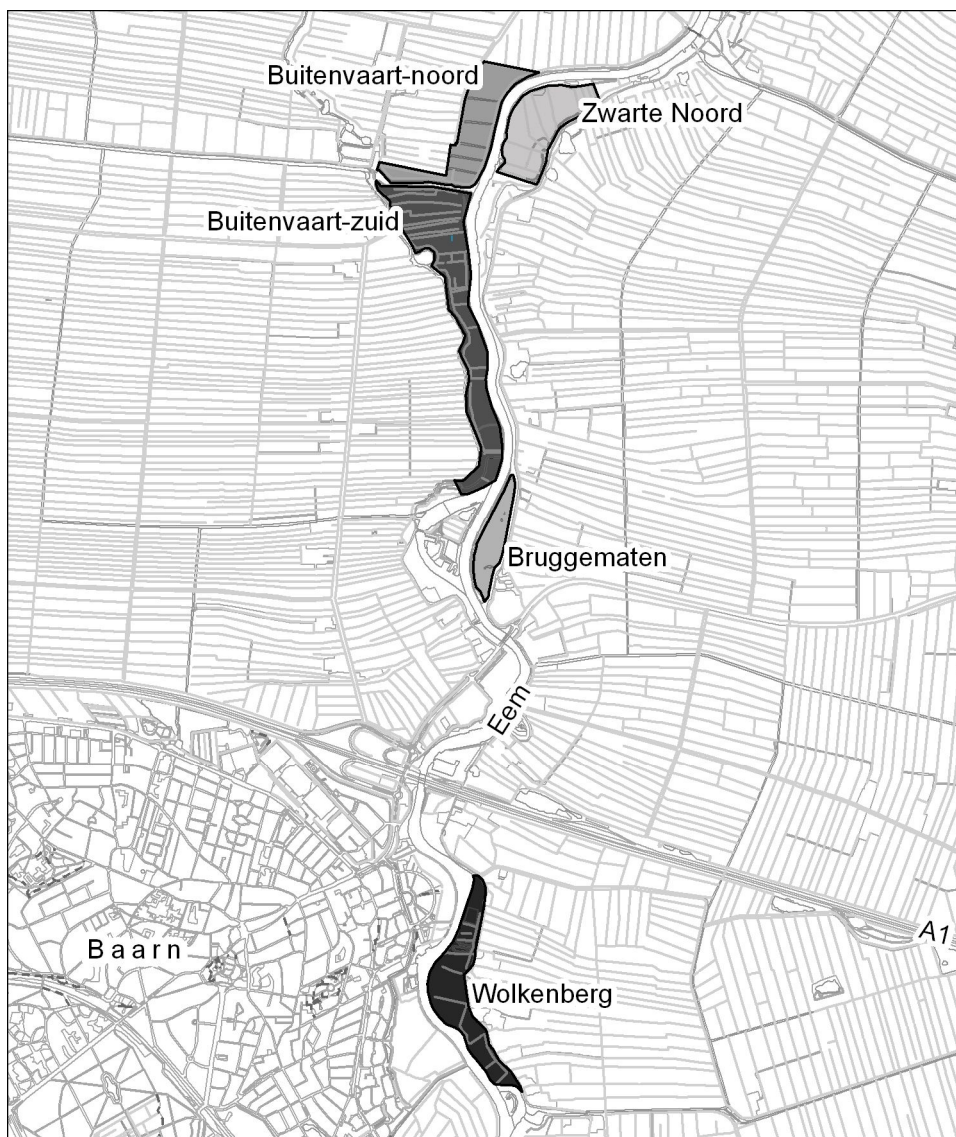
Soorten en territoria van broedvogels van de Wolkenberg in 2012, 2011, 2010 en 2009.

Soort	2012	2011	2010	2009
Grauwe Gans	-	-	-	1
Canadese Gans	3	1	2	1
Krakeend	1	-	-	-
Wilde Eend	3	2	6	4
Slobeend	-	1	1	-
Waterhoen	-	-	-	1
Meerkoet	4	4	5	3
Scholekster	-	1	1	1
Kievit	2	1	2	1
Watersnip	-	1	-	-
Houtduif	-	1	-	-
Witte Kwikstaart	1	-	-	-
Blauwborst	-	1	-	-
Merel	-	1	1	-
Kleine Karekiet	3	4	2	3
Rietgors	2	2	2	3
Aantal Territoria	19	20	22	18
Aantal Soorten	8	12	9	9

Bijlage 6 Territoriakaarten per soort in 2012

- Buitenvaart Noord
- Buitenvaart Zuid
- Zwarte Noord
- Bruggematen
- Wolkenberg

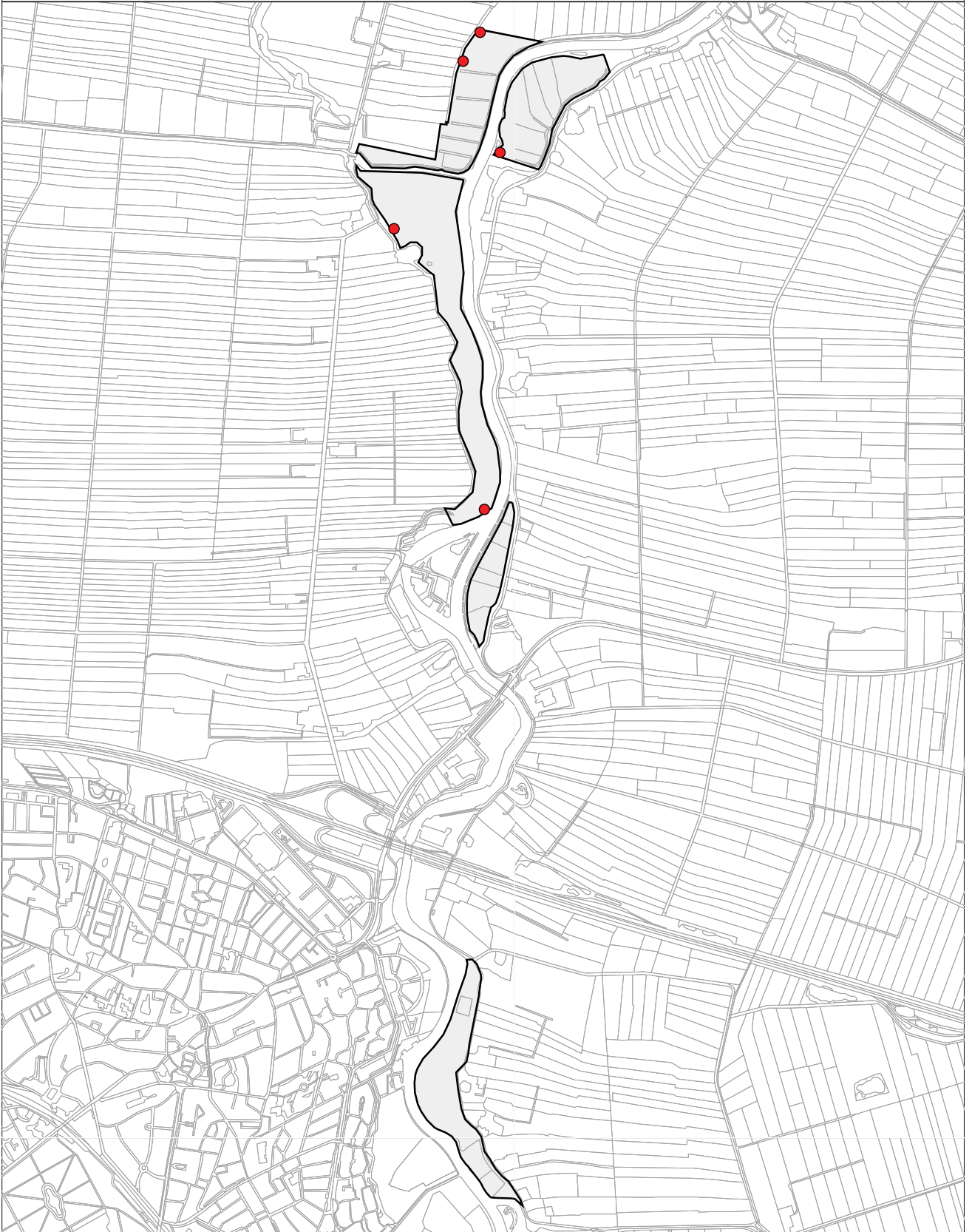
De verspreiding van de soorten wordt weergegeven door middel van stippenkaarten, waarbij elke stip globaal de ligging van het territorium aanduidt.

Ligging en begrenzing van de geïnventariseerde gebieden in 2012

Eemland 2012

Bergeend 5 territoria

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Bosrietzanger 1 territorium

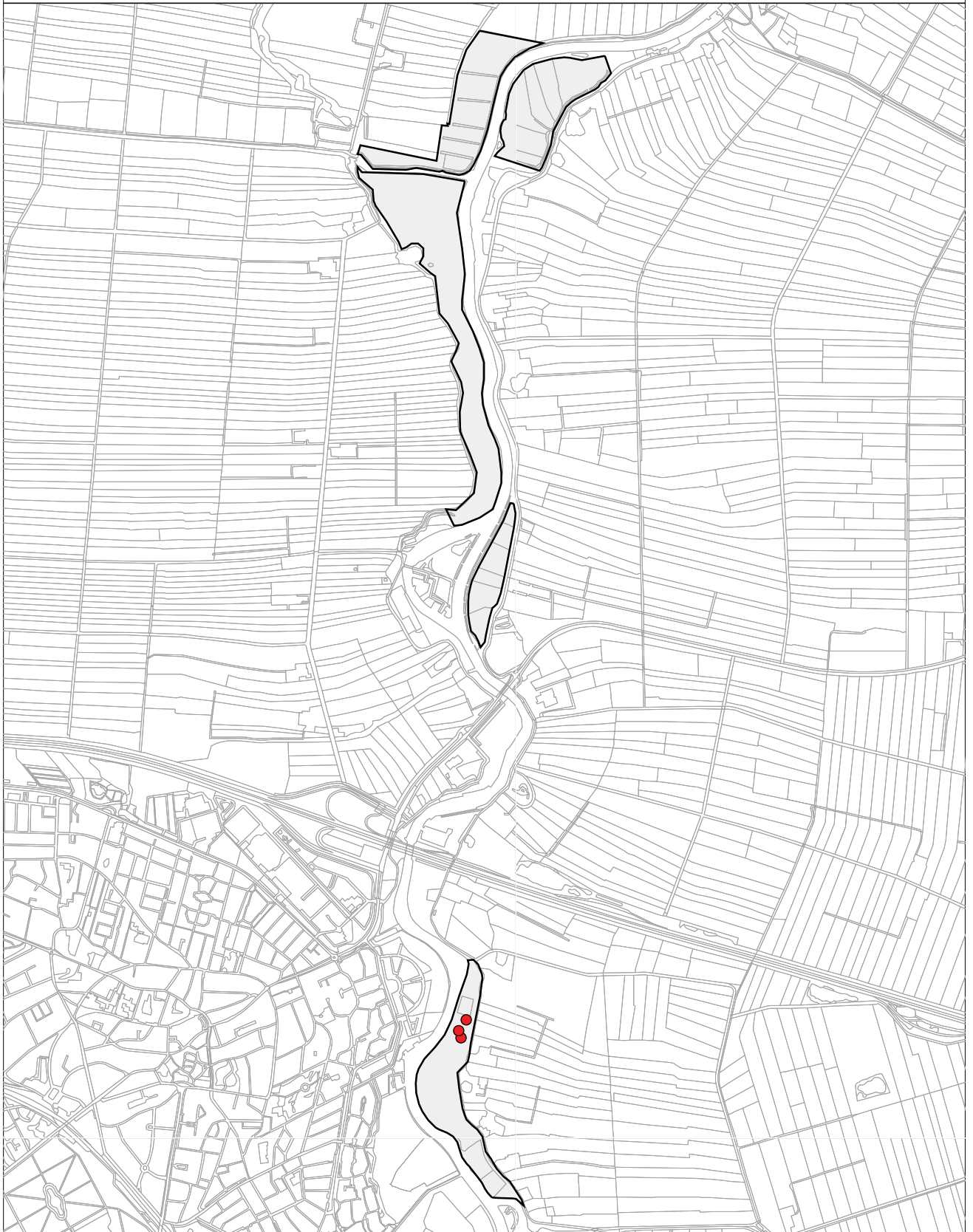

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Canadese Gans 3 territoria

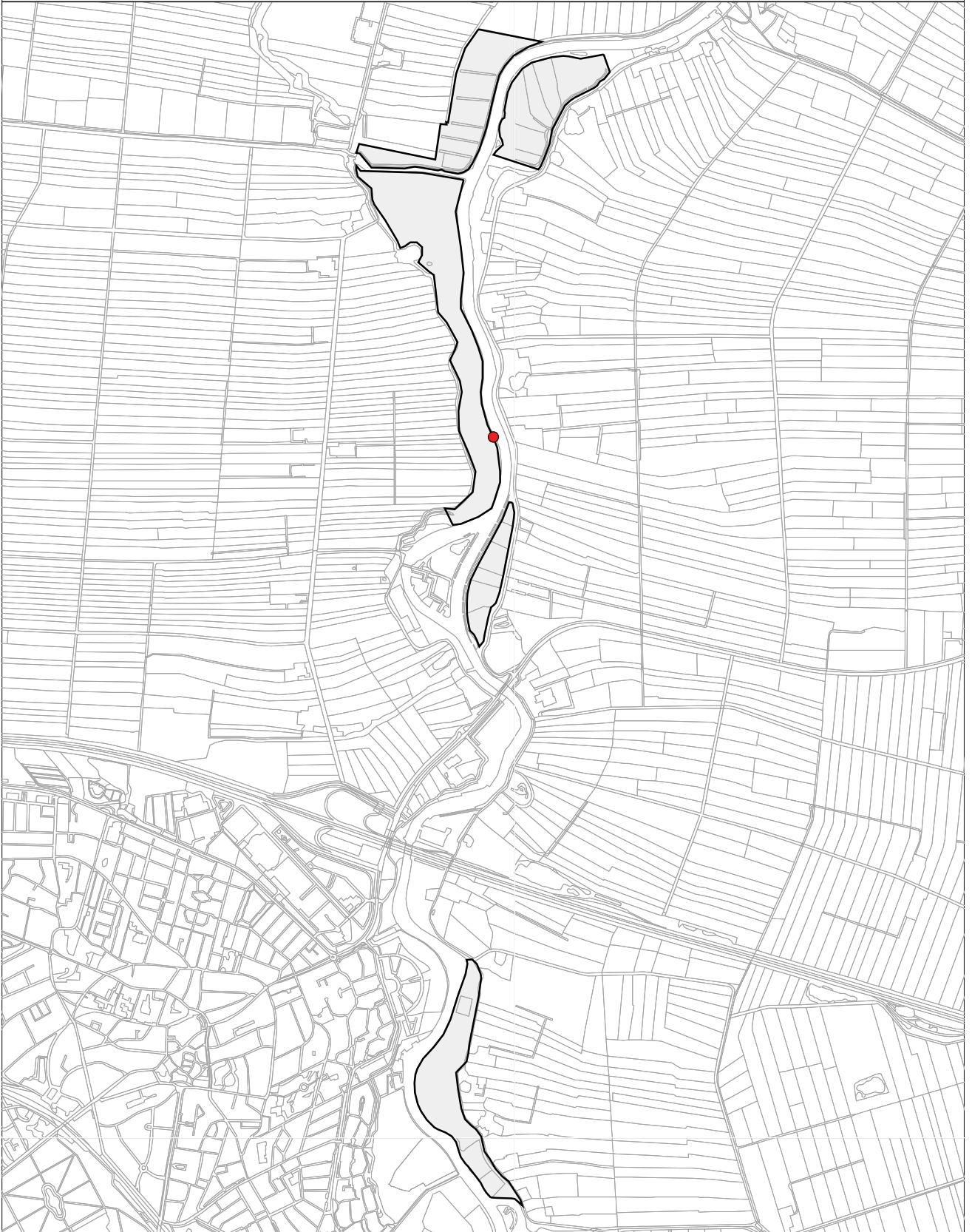

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Grauwe Gans 1 territorium

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Grutto 44 territoria

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Kievit 56 territoria

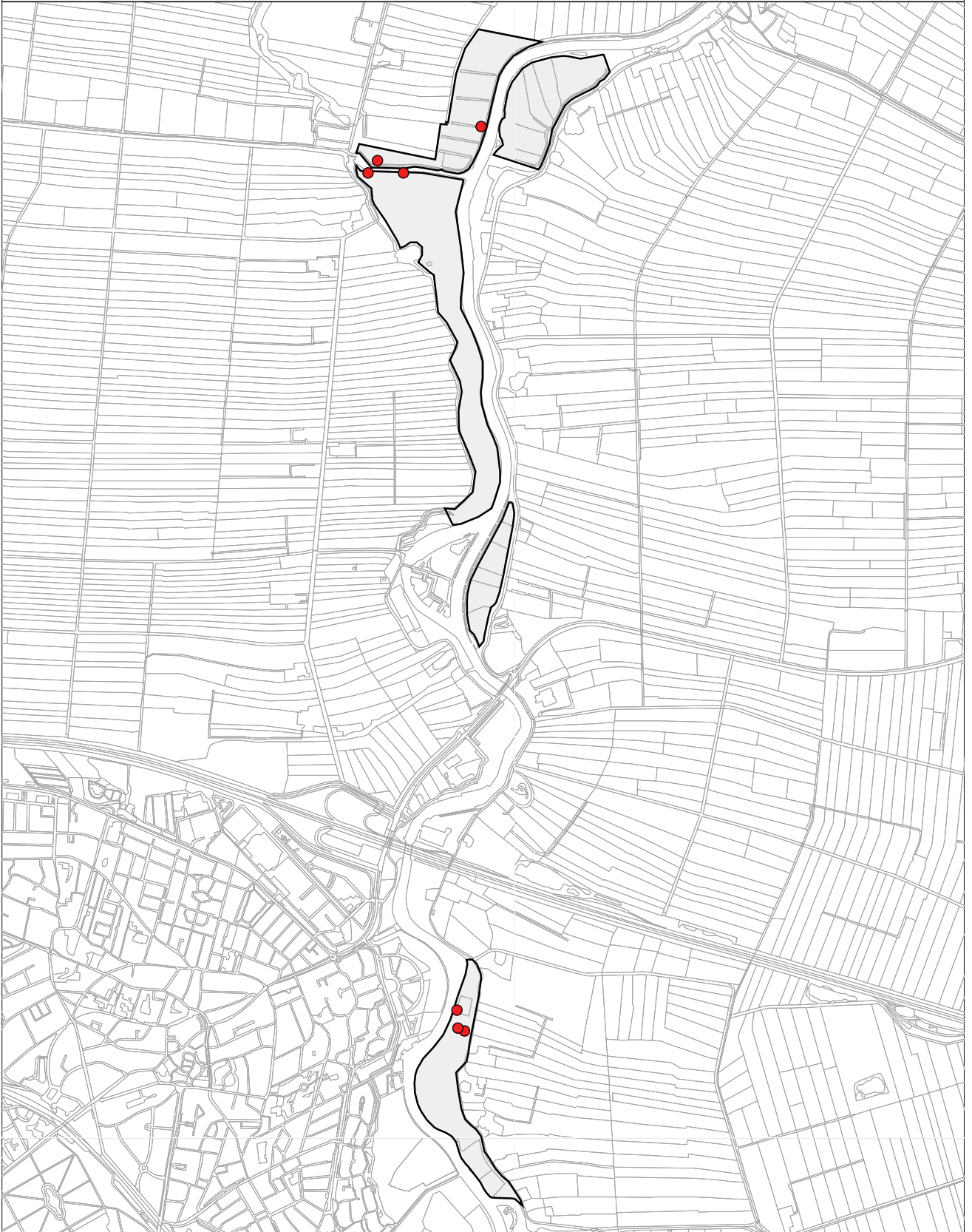

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Kleine Karekiet 7 territoria

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Kluut 8 territoria

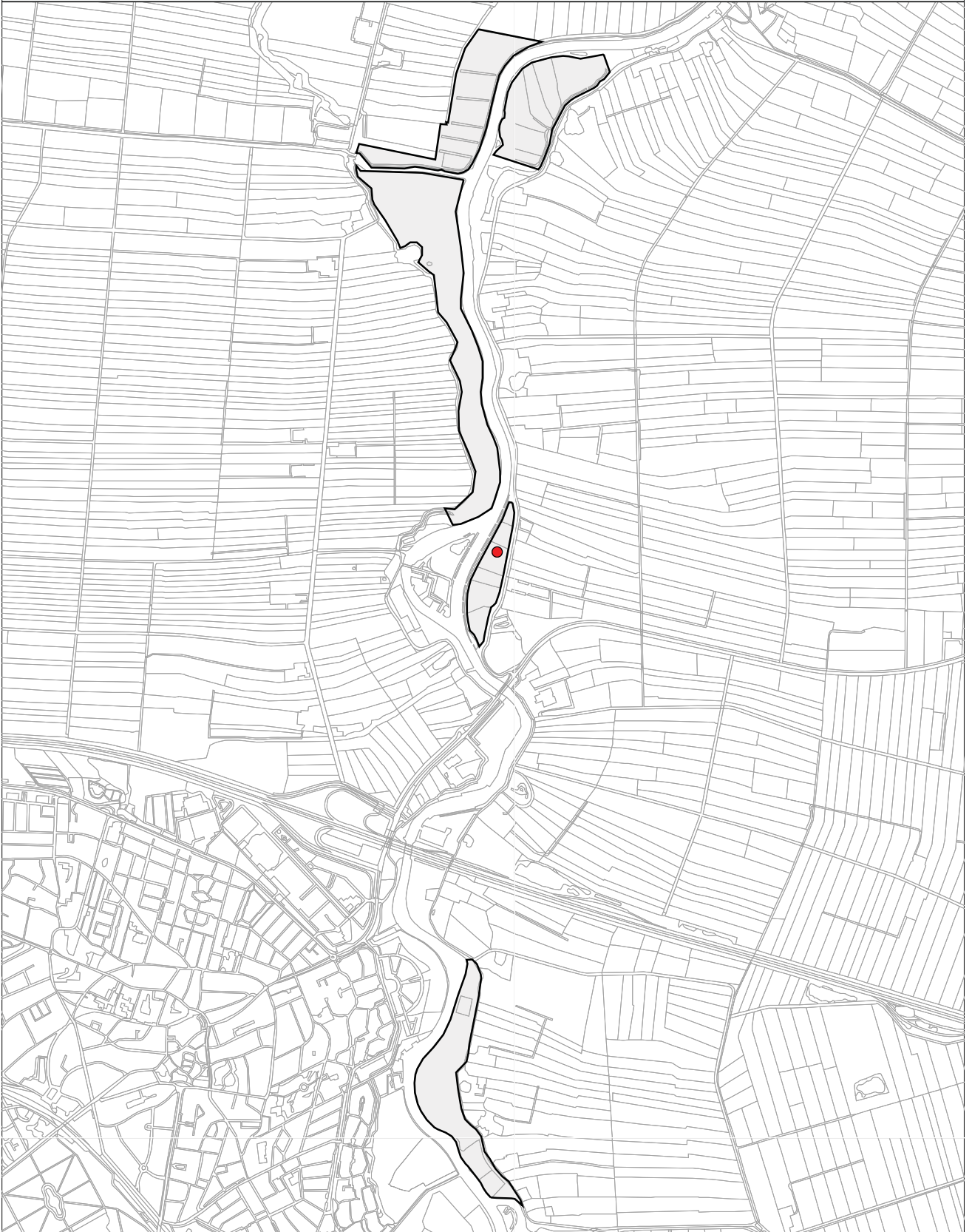

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Kolgans 1 territorium

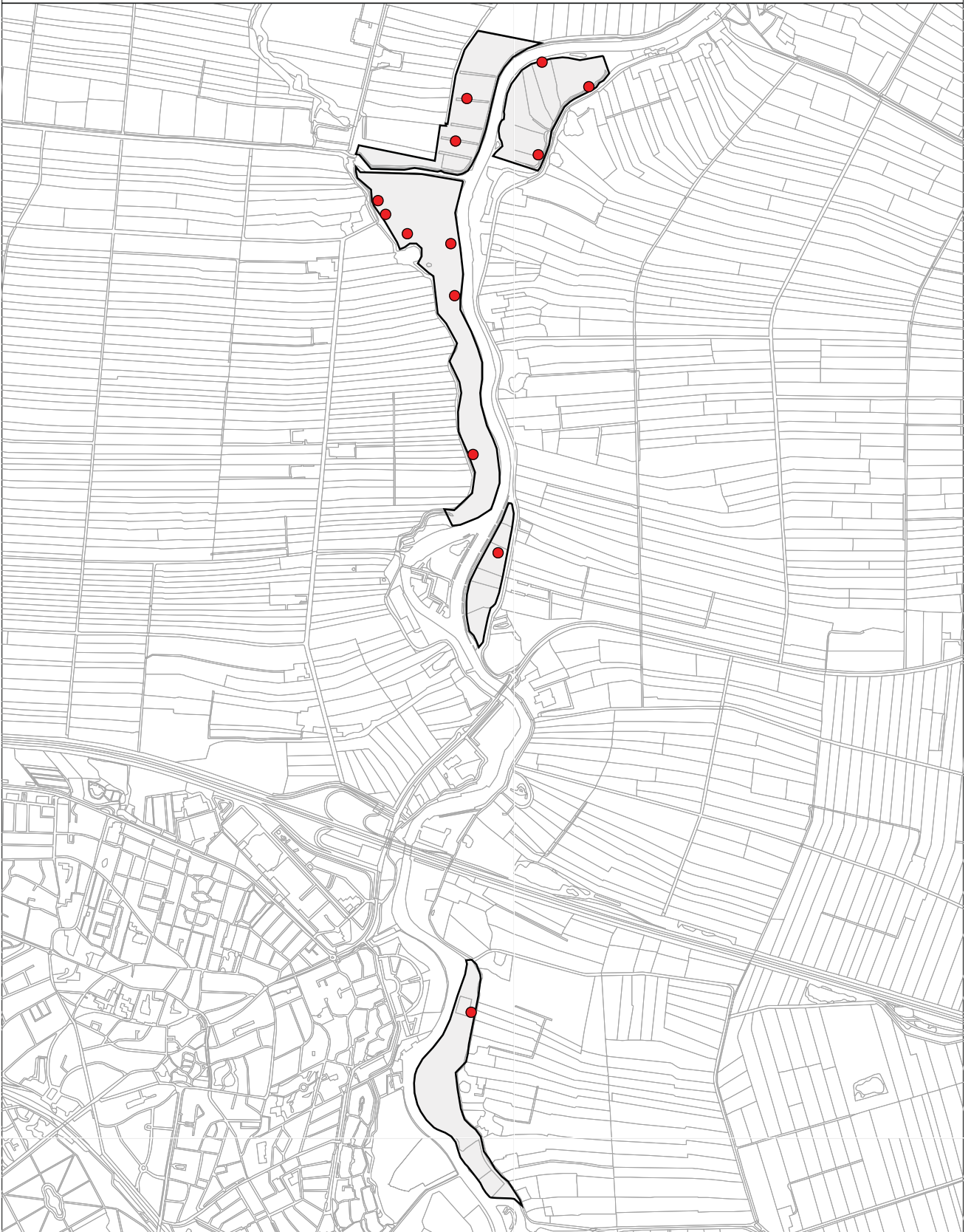

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Krakeend 13 territoria

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Kuifeend 2 territoria

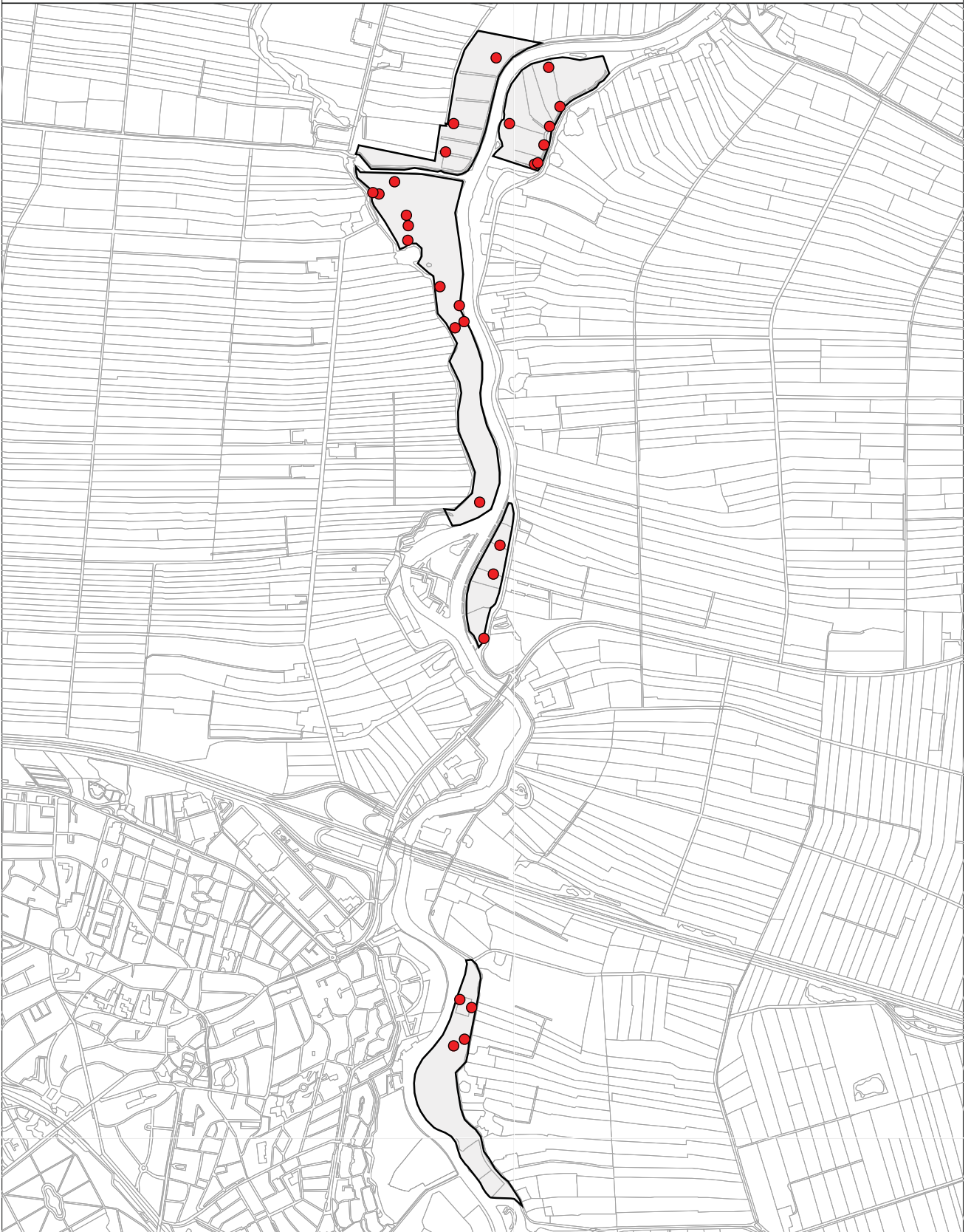

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Meerkoet 28 territoria

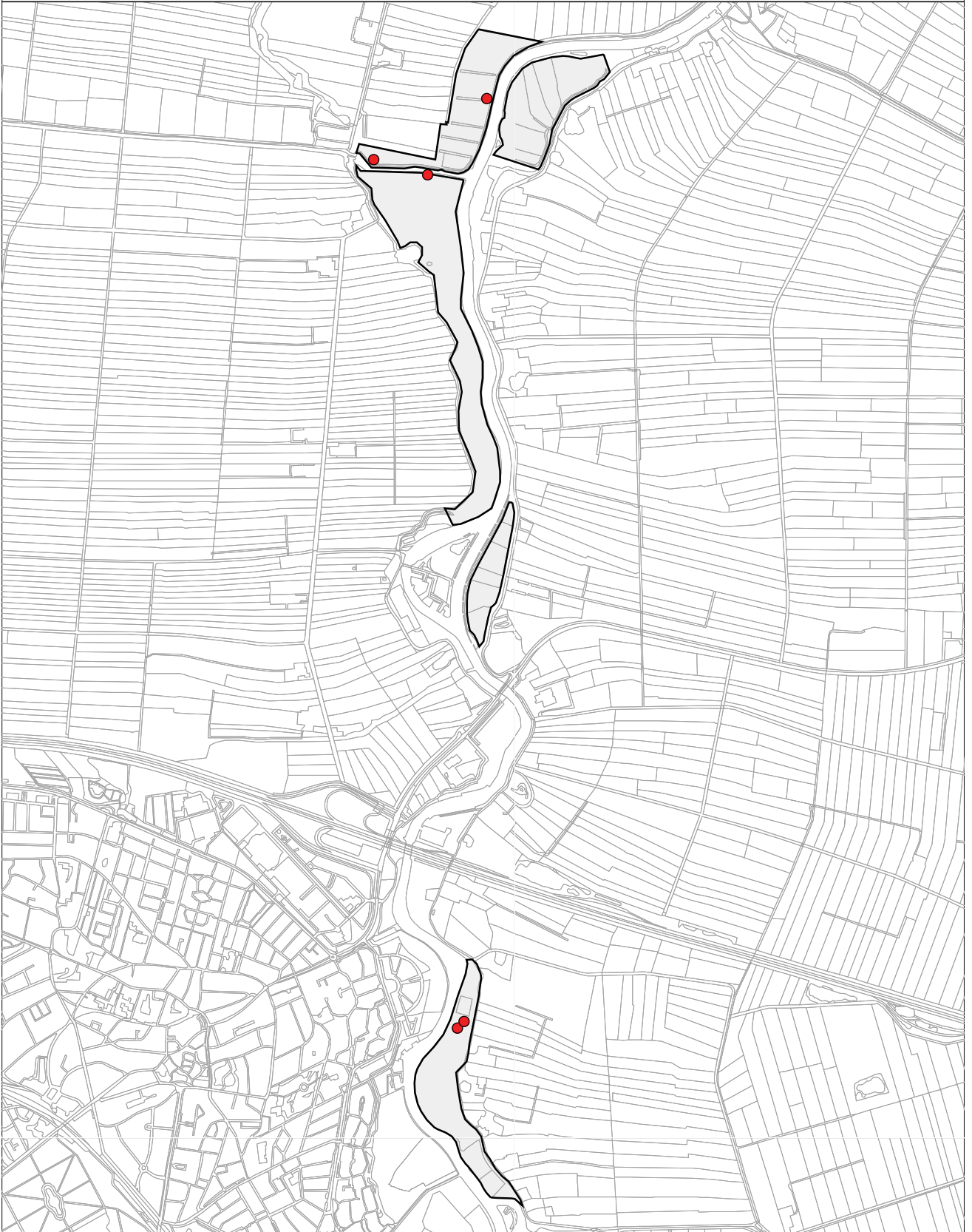

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Rietgors 5 territoria

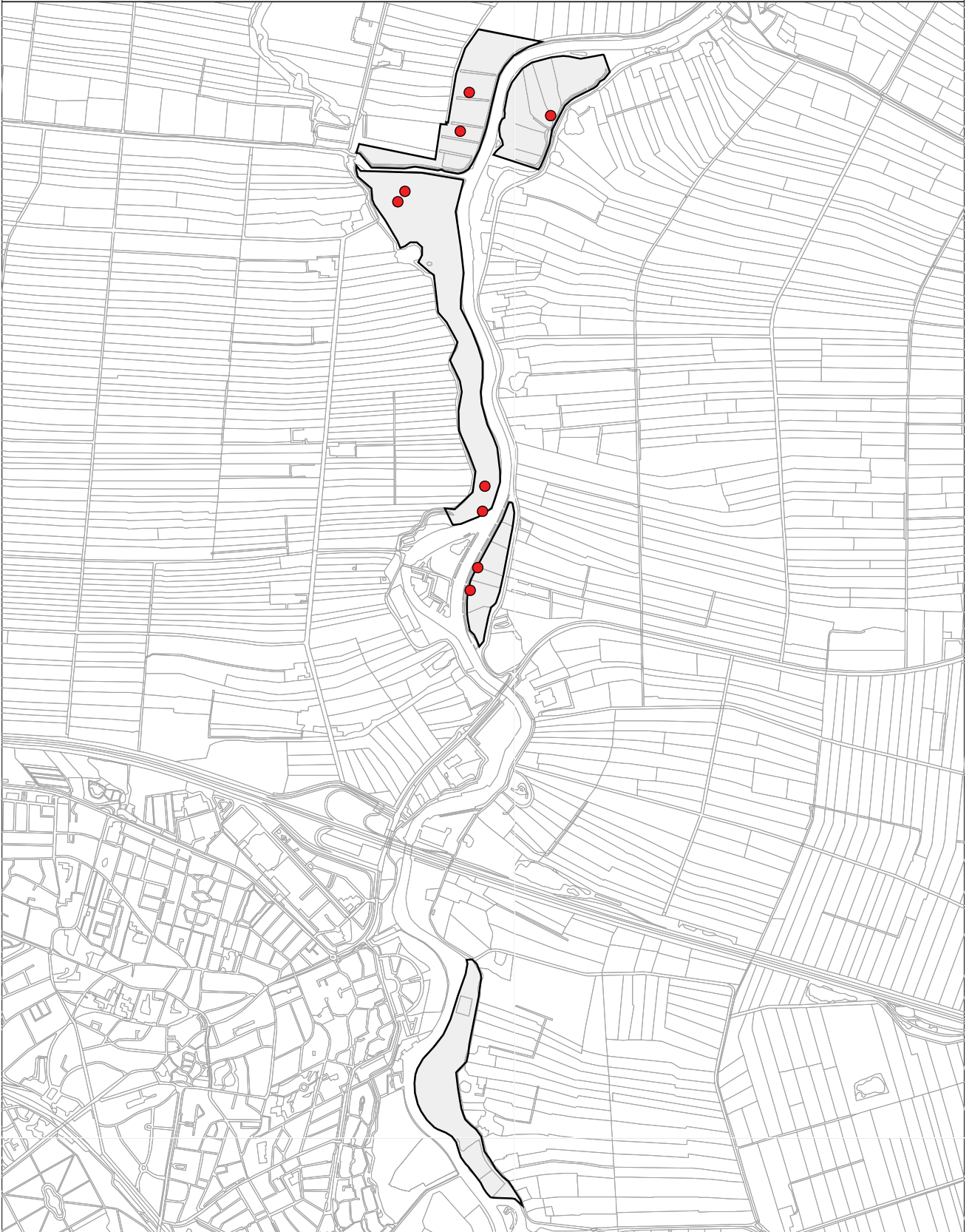

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Scholekster 9 territoria

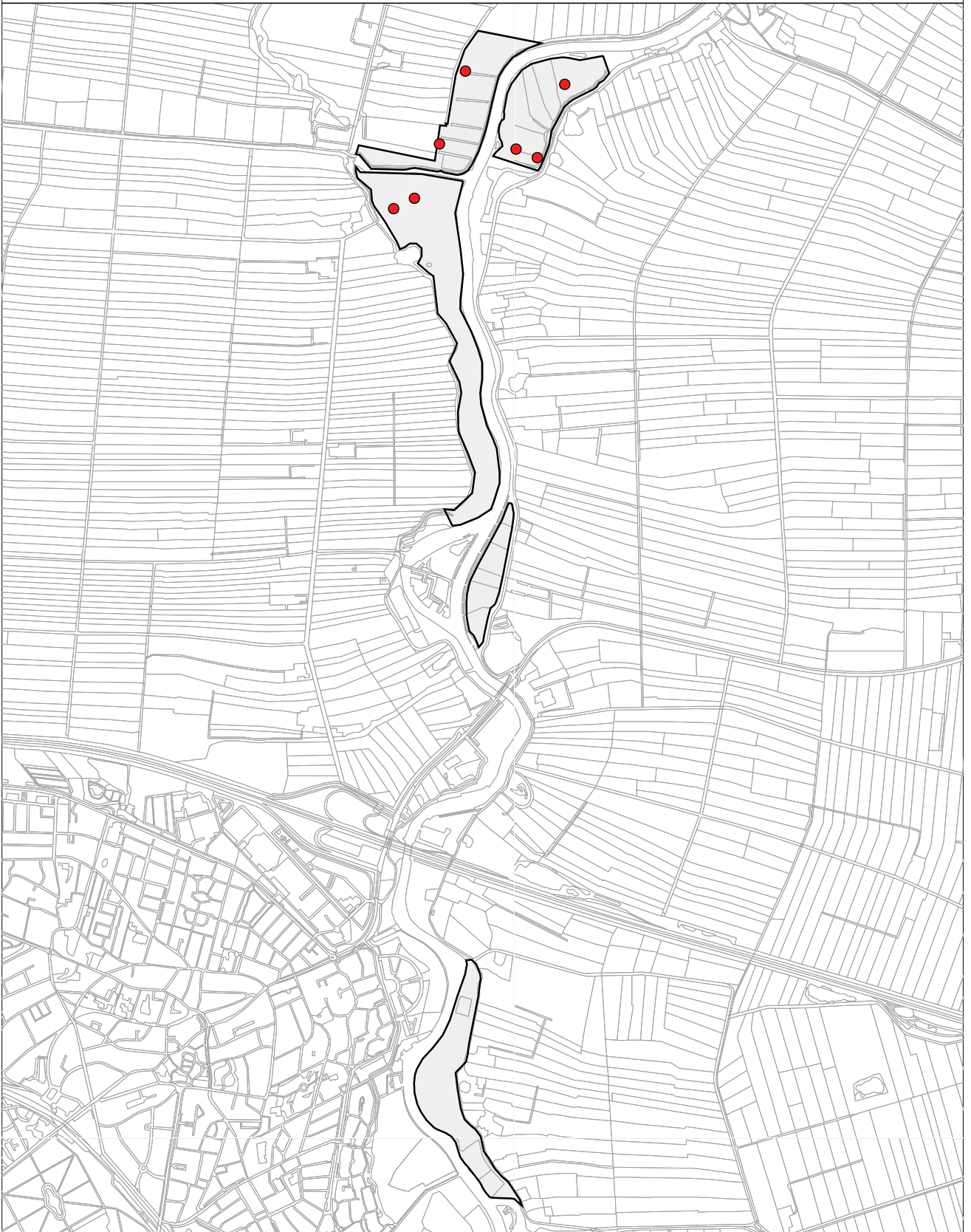

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Slobeend 7 territoria

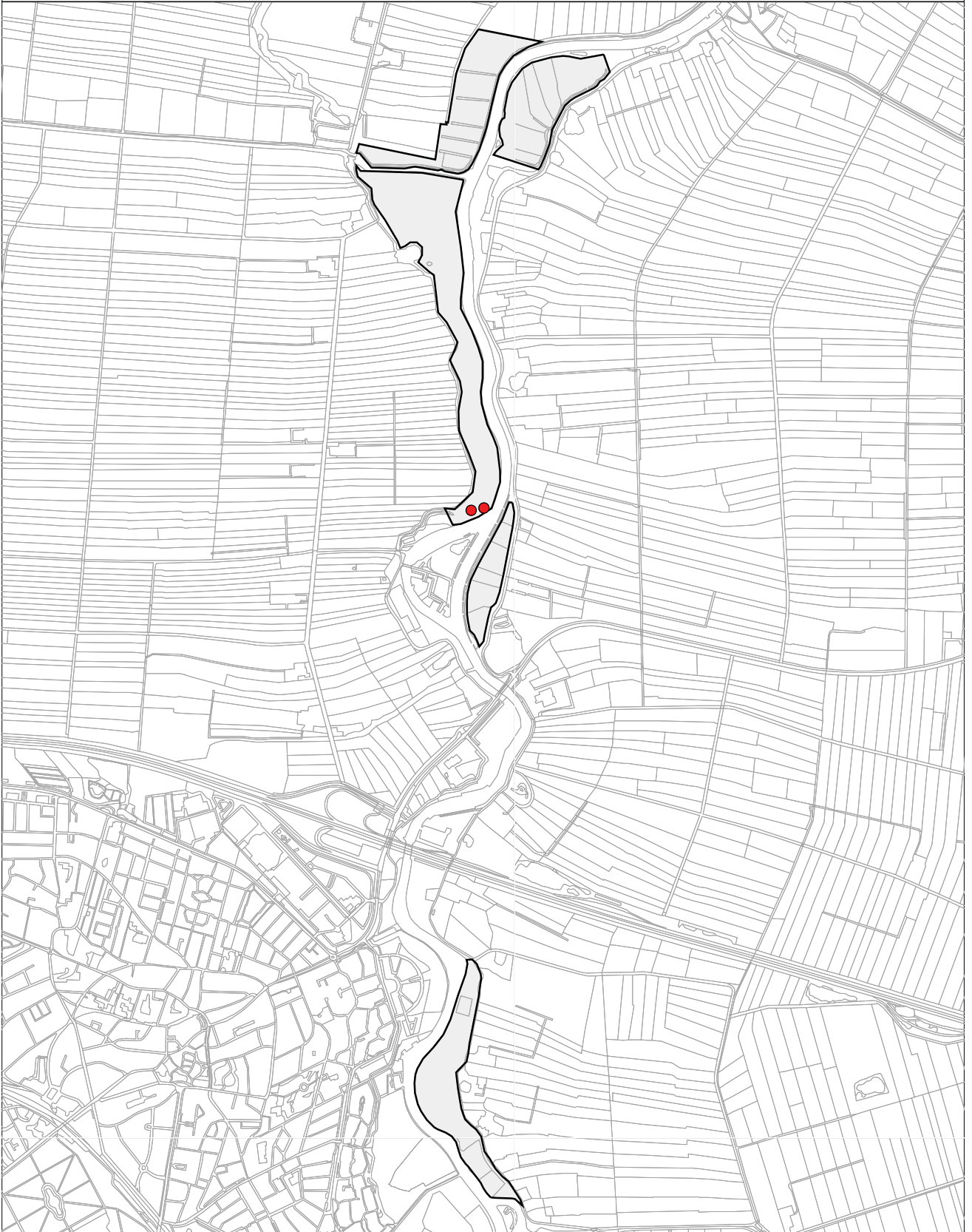

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Soepgans 2 territoria

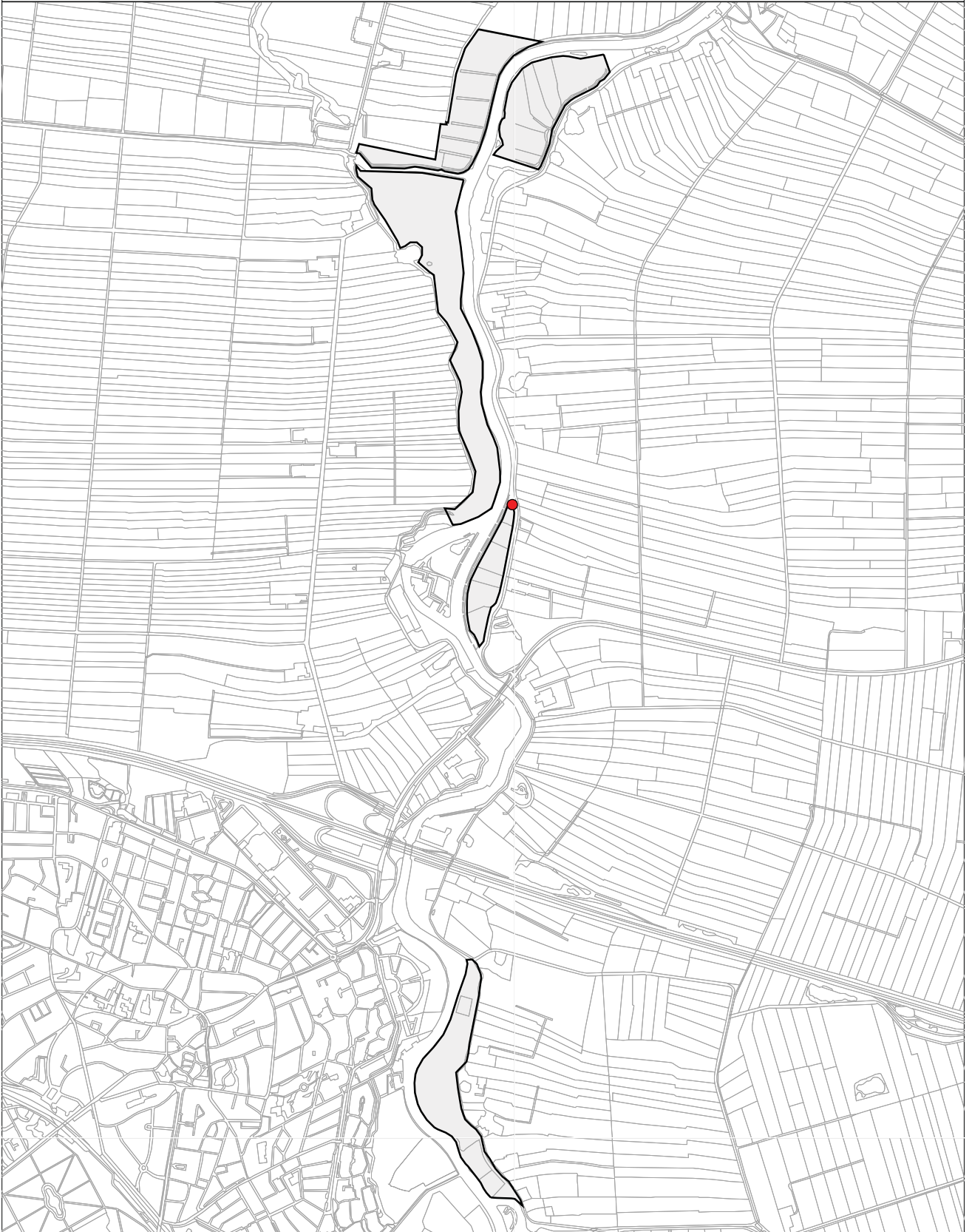

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Tjiftjaf 1 territorium

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Tureluur 21 territoria

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Waterhoen 1 territorium

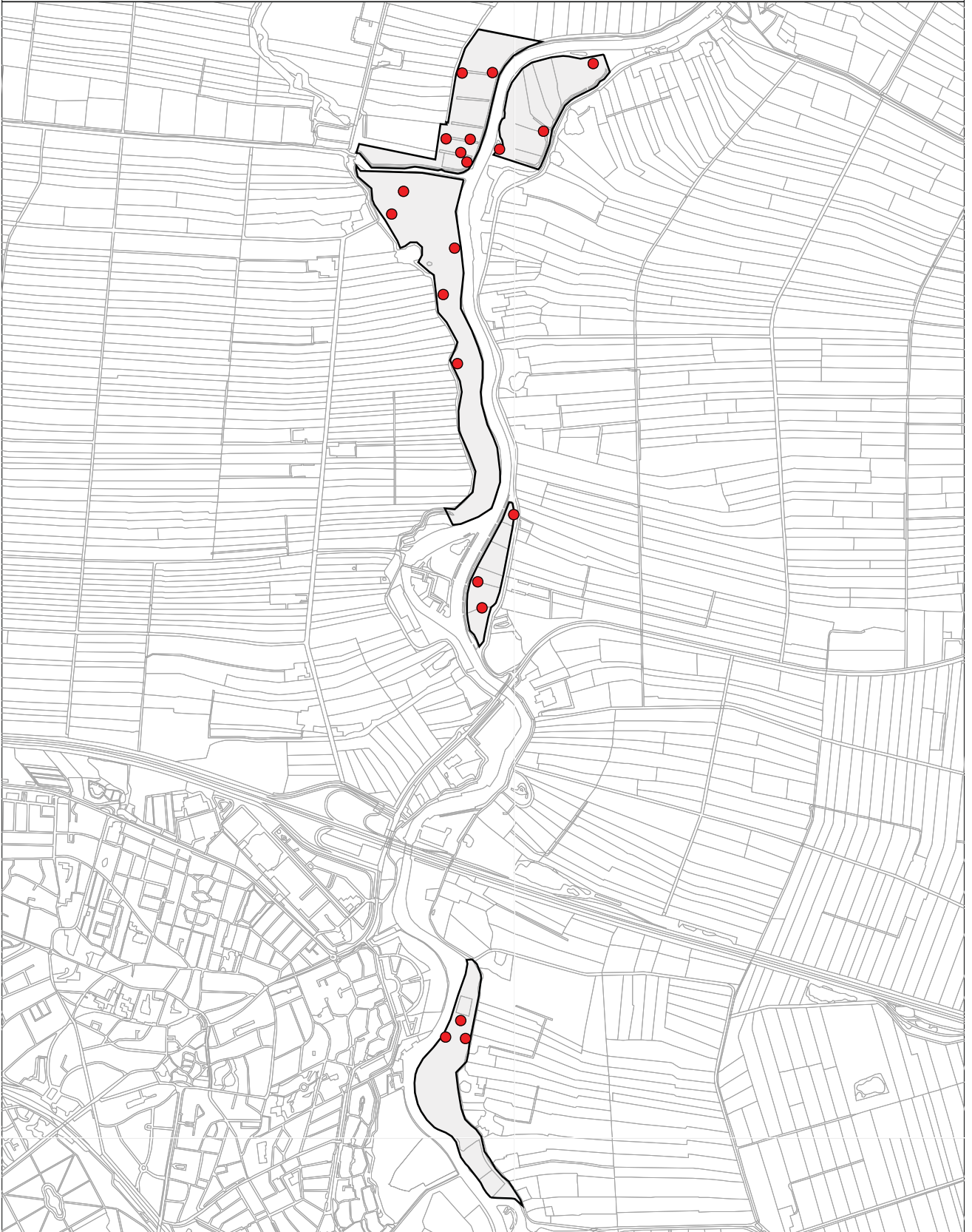

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Wilde Eend 20 territoria

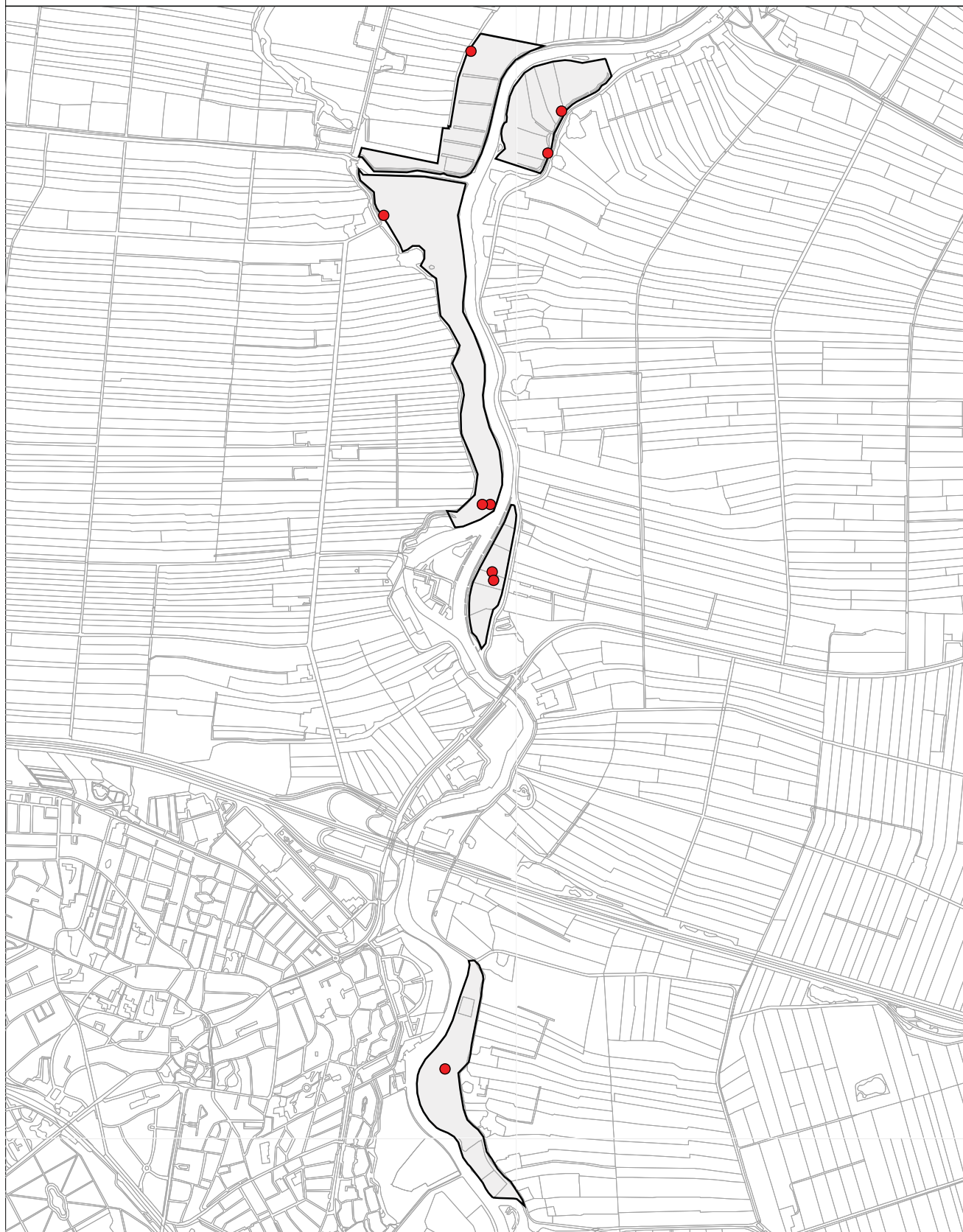

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Witte Kwikstaart 9 territoria

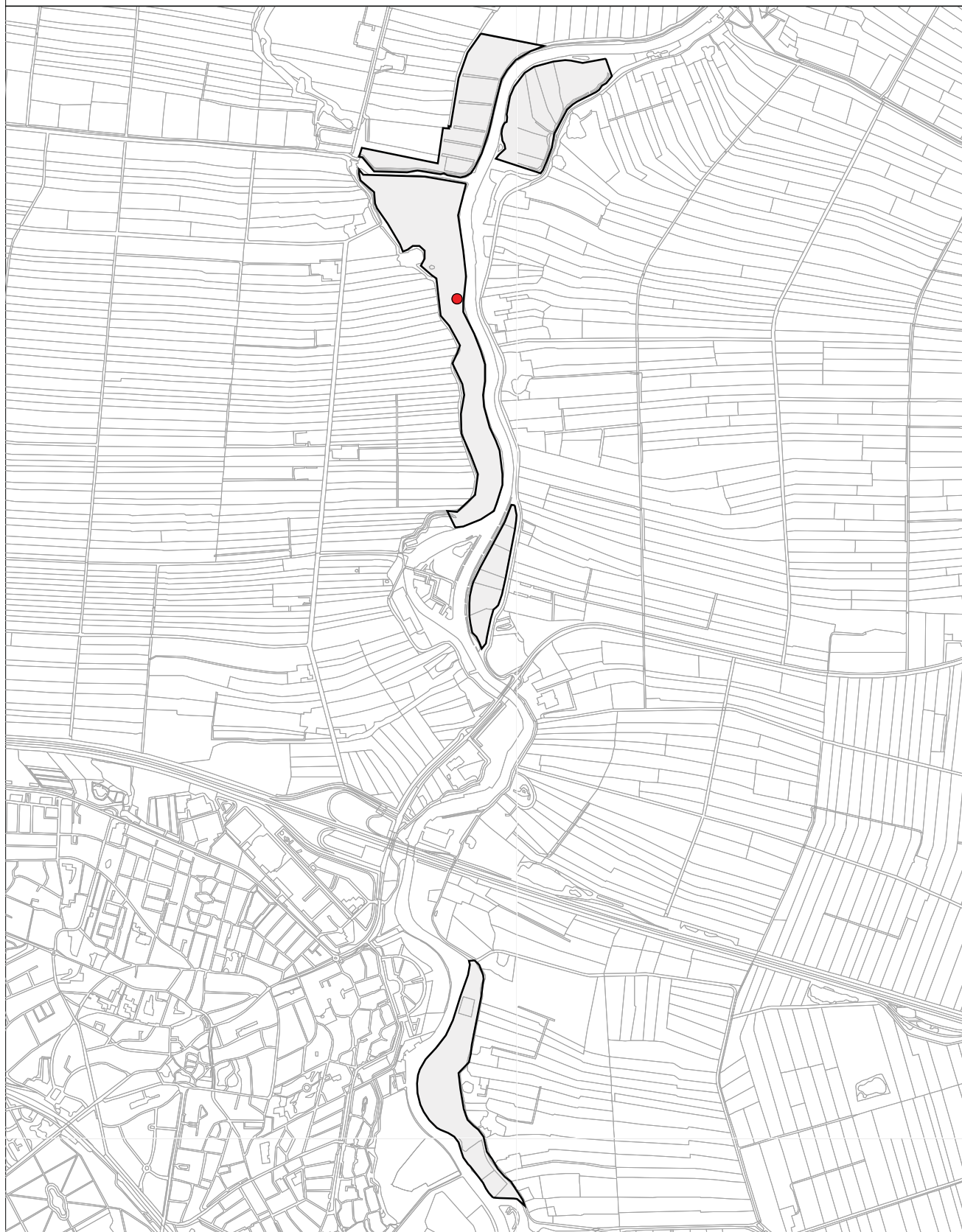

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Zomertaling 1 territorium

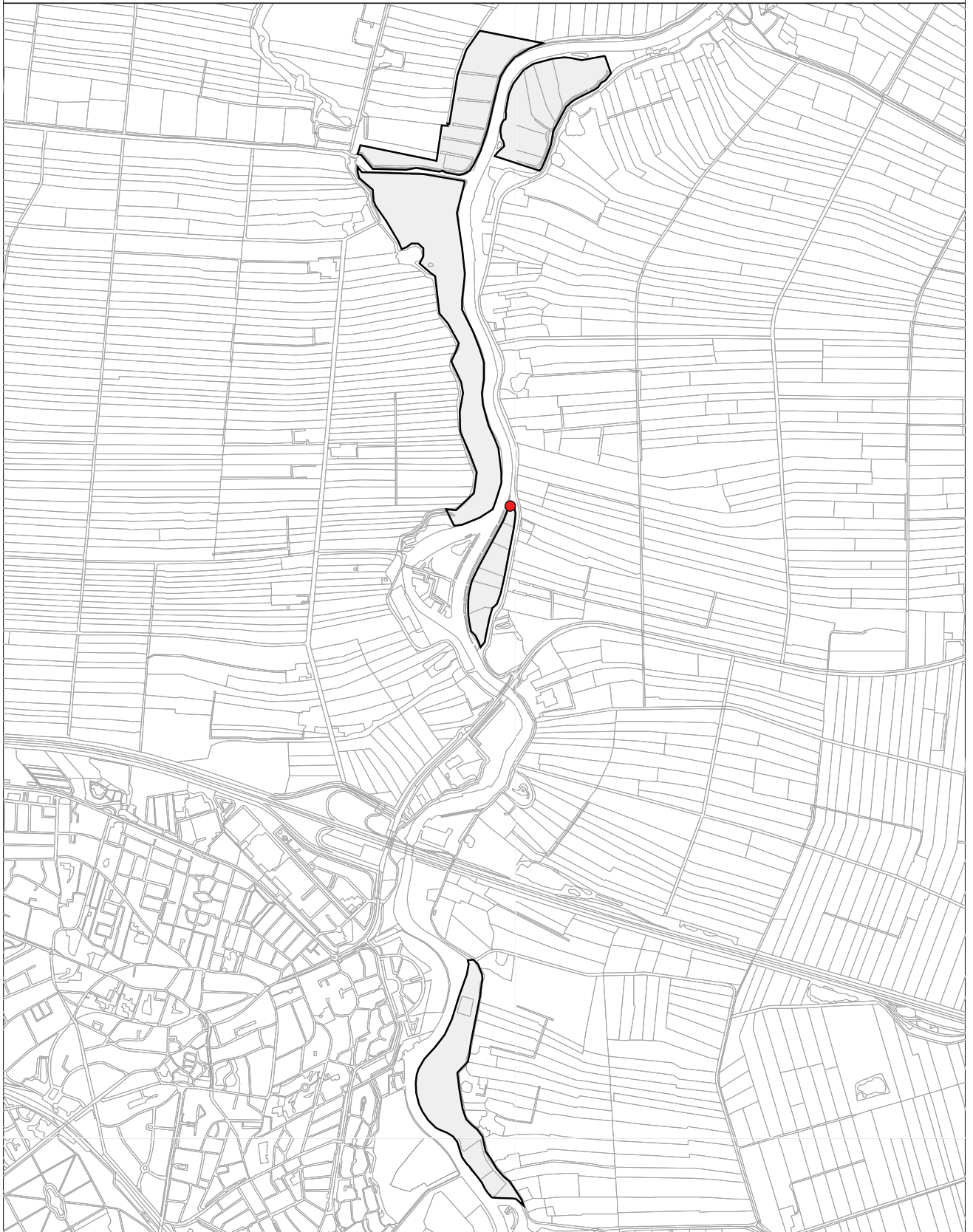

0 500 1000 Meters

Eemland 2012

Zwarte Kraai 1 territorium

0 500 1000 Meters

